

BASE



Migrant and refugee child-friendly support
services in cases of sexual and GBV



Co-funded by the Rights,
Equality and Citizenship
Programme of the European Union

Програма BASE

**Учебна програма за медиатор в
общността**

(WP3_D3.1)

Благодарности и Отговорности

Този документ е изготвен в рамките на проекта BASE: приобщаващи услуги за подкрепа на деца с мигрантски или бежански статут в случаи на сексуално насилие или насилие, базирано на пола. Работна програма "права, равенство и гражданство" на Европейската комисия, референтен номер: REC-RDAP-БАЗИРАНОТО-AG-2017/809952.

Той е изготвен с финансовата подкрепа на работната програма за правата, равенството и гражданството на Европейския съюз. Съдържанието му е отговорност единствено на авторите и по никакъв начин не отразява възгледите на Европейската комисия.

Оригинален цитат

BASE партньорство. 2019 г. BASE насоки за програма. BASE: приобщаващи услуги за подкрепа на деца с мигрантски или бежански статут в случаи на сексуално насилие или насилие, базирано на пола, Работна програма за права, равенство и гражданство на Европейската комисия, Референтен номер: REC-RDAP-GBV-AG-2017/809952.

Редактори

Илиана Балабанова, Фондация „Джендър алтернативи“, България

Мартин Старк, abif, Австрия

Автори

Илиана Балабанова, GAF, България, Милена Кадиева, GAF, България, Мартин Старк, abif, Австрия, Мария Ели Дюфекси Каплани, КМОР, Гърция, Александра Харки, КМОР, Гърция, Рута Григалиунайте, CESIE, Италия, Мария Киара Монти, CESIE, Италия, Ерика Кареда, CESIE, Италия, Дона Полард, RINOVA, Англия, Аманда Франсис, RINOVA, Англия



Co-funded by the Rights, Equality and Citizenship Programme of the European Union

REC-GBV-AG-2017/809952) has been co-financed with the support of the European Commission's Rights, Equality and Citizenship Programme. The Commission cannot be held responsible for the information contained therein.

Съдържание

Съдържание.....	3
Проектът BASE	5
Програмата BASE	5
Учебен план за медиатор в общността по програмата BASE	5
За учебната програма.....	6
1 Стартиране на обучителните семинари и активиране на групата.....	7
1.1 Разходка за да се опознаем	7
1.2 Сходства	8
1.3 Две истини, една лъжа	9
1.4 АБВ.....	9
1.5 Основни правила.....	10
1.6 Нека да започнем: импулсивни презентации	10
1.7 Загрейте и изберете своето място.....	11
1.8 Различно представяне	11
1.9 Изоставяне в бурята.....	12
2 Терминология.....	13
Теми & Учебни резултати	13
Учебни дейности	16
2.1 Начало на разбиранията ни за „джендър“: какво е „джендър“? Каква е разликата между „джендър“ и „пол“?	16
2.2 Патриархат и феминизъм; мъжественост и феминизъм	17
2.3 Всяка трета жена има нужда от подкрепа! Митове за насилието над жените.....	18
3 Въведение в съдебното производство в случаи на сексуално насилие и насилие, базирано на пола.....	21
Дефиниции/Терминологичен речник	22
Теми & Учебни резултати	23
Учебни дейности	26
3.1 Безопасност	26
3.2 Само дете?.....	27
3.3 Защото сме хора.....	29
3.4 Карта на междуйнституционалното сътрудничество	31

3.5	Правосъдие, съобразено с правата на детето в случаи на сексуално насилие и на насилие, базирано на пола.....	31
4	Комуникация по отношение на насилието, базирано на пола в мултикултурен контекст....	33
	Теми & Учебни резултати	33
	Учебни дейности	34
4.1	Знания и разбиране на невербалната комуникация.....	34
4.2	Значението на усещането, оценяването и слушането.....	35
4.3	Ролята на медиатора в общността – сценарии	36
5	‘Повишаване на чувствителността в общността’	38
	Теми & Учебни резултати	39
	Учебни дейности	41
5.1	Повишаване на осведомеността по отношение на сексуалното насилие и насилието, базирано на пола чрез музика и аудио-визуални материали	41
5.2	Семейни въпроси	42
5.3	Завързан с червен конец.....	48
5.4	Къде стоя?.....	49
6	Материали.....	51
6.1	Видове сексуално насилие.....	51
6.2	КОНВЕНЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО (кратка версия).....	52
6.3	Материал за дейността „Карта на междуинституционалното сътрудничество“	56
6.4	Материал за дейност „Правосъдие, съобразено с правата на детето в случаи на сексуално насилие и на насилие, базирано на пола“	57
6.5	Материал за невербална комуникация	66
6.6	Материал за дейността „Активно слушане“	68
6.7	Материал за дейността „Ролята на медиатора в общността“	69
6.8	Материал – Текст на песента “Love the Way You Lie” /Обичам начина, по който ме лъжеш/ – Eminem ft. Rihanna.....	74

Проектът BASE

Проектът BASE е в отговор на необходимостта от адаптирани и подходящи за деца процедури, в случаи на полово базирано насилие (GBV), спрямо момичета от бежански/мигрантски произход, чрез разработване на устойчиви стратегии за поддържане на приобщаваща комуникация и култура на доверие между професионалистите в службите за подкрепа (социални работници; здравни специалисти; служители за подкрепа на НПО; психолози; служители в училищата; правоприлагащи органи) жертви, семейства и общности, като по този начин предотвратяват повторната травма на жертвите и насърчават отчитането на насилие, базирано на пола.

Чрез повишаване на осведомеността за феномена и поддържане на приобщаваща комуникация и култура на доверие сред оцелелите, семействата, специалистите и сред общностите, BASE в крайна сметка допринася за намаляване на случаите и изкореняване на насилието, базирано на пола спрямо момичето от бежански и мигрантски произход.

Програмата BASE

BASE е учебна програма, която има за цел:

- Овластяване на жените мигрантки в качеството им на медиатори в общността при процедурите, насочени към насилие, базирано на пола над момичета с бежански/мигрантски произход
- Изграждане на капацитет на професионалисти за общуване и справяне с нуждите на момичетата-мигрантки и техните семейства.
- Подпомагане на услугите и процедурите за приобщаващо подпомагане, свеждайки до минимум повторното травмиране на жертвите, като по този начин допринася за видимостта на явлениято в мигрантските общности (улесняване на разкриването и докладването) и неговото противодействие (чрез повишаване на осведомеността).

Програмата BASE е разделена на два учебни плана:

- Учебен план за медиатор в общността
- Програма за изграждане на капацитет за професионалисти

Учебен план за медиатор в общността по програмата BASE

Учебният план за медиатор в общността по програмата BASE е инструмент за обучение, насочен към развиване на капацитета на жени мигранти/бежанци да предоставят медиаторска помощ и да съдействат на ниво общност, като си сътрудничат с професионалисти, работещи в случаи на полово, базирано насилие срещу момичета-бежанки и/или мигрантки. Учебната програма е насочена към необходимостта от усъвършенстване на механизмите, подходящи за деца, като основният акцент е поставен върху развитието на знанията на участниците по ключови аспекти на съдебните процедури, комуникационните стратегии и разбирането на културното разнообразие. По-конкретно:

- Повишаване на чувствителността и осведомеността относно насилието, базирано на пола, включително насилието над деца
- Придобиване на знания по отношение на различните култури с цел улесняване на комуникацията с момичетата, преживели насилие, базирано на пола и с техните семейства

- Развитие на компетенции за улесняване на комуникацията между професионалисти и момичета-мигранти, в случаи на насилие, базирано на пола.
- Повишаване на капацитета на професионалистите, работещи със случаи на сексуално насилие и в подкрепа на деца (под 18 години)
- Подкрепа в процеса на комуникацията в различни моменти с акцент върху разкриването и непрекъснатата подкрепа на жертвите на насилие, базирано на пола.
- Придобиване на основни знания по отношение на съдебните процедури в случаите на полово, базирано насилие срещу непълнолетни лица, включително и при докладване и разпит.
- Увеличаване на капацитета за комуникация и сътрудничество със заинтересованите страни за повишаване на осведомеността относно сексуалното насилие и насилието, базирано на пола в мигрантските общности и прилагането на такива умения при работа с всяка служба, в която професионалисти се занимават с такива случаи (приемни центрове, полиция и др.).

За учебната програма

Разработването на програмата BASE и настоящата програма за медиатори в общността беше предшествана от анализи и изследвания, в т.ч. и провеждане на фокус групи в отделните страни партньори в проекта. Целта на тези изследвания беше да се добие представа за различните форми на насилие, базирано на пола и начините на тяхната регистрация в различните страни, включени в проекта, както и до каква степен и дали има конкретни приоритети по отношение на особено честите форми на насилието, базирано на пола, какви услуги за поддръжка са налични за момичета, засегнати от този тип насилие, и да се установят добрите практики в отделните страни¹.

Резултатите от изследването сочат, че ситуацията в различните страни - партньори са много различни по отношение на присъствието на мигрантски общности, естеството и разпространението на различни форми на насилие, базирано на пола, наличието на услуги за подкрепа и възприемането на ролята на медиаторите. Поради това учебната програма е гъвкава и е разработена така, че да позволява адаптиране към ситуацията в съответната страна или спецификата на групата на участниците в обучението. Това става по два начина:

- 1) За да се постигнат целите на обучението, учебната програма е разделена на учебни модули. Резултатите от обучението за всеки модул са разработени в партньорство с всички организации, участници в проекта, като са описани подробно компетенциите, върху които участниците трябва да работят в процеса на обучение.
- 2) Въз основа на очакваните резултати от обучението, партньорите по проекта разработиха набор от учебни дейности за всеки модул. При подбора на учебните дейности основен приоритет бе даден на стратегиите за участие и използването на директно обучение, като въвеждащите лекции са сведени до минимум. Методите за участие са предимно интерактивните с цел активно участие от страна на обучаващите се в процеса на обмен на знания и споделяне на професионален опит.

Лекторите имат възможност да избират сред предложените различни учебни дейности за всеки отделен модул и да определят различни приоритети за прилагането на обучението според съответните изисквания. Създаденото специално ръководство за обучение предоставя

¹ Повече за резултатите от това изследване може да бъде намерено на интернет страницата на проекта <http://base.uncrcpc.org//Main/BaseTools>

информация на лекторите за акцентите при обучението, както и за ръководните планове за обучение.

Учебната програма за медиатор в общността се състои от следните модули:

- Терминология
- Съдебни процедури
- Комуникация в случаи на полово, базирано насилие в мултикултурен контекст
- Повишаване на сигурността в общността

Всеки от тези модули съдържа описание на съответните учебни резултати и редица обучителни дейности за покриване на тези учебни резултати. Освен това, учебната програма съдържа и редица дейности за стартиране на обучителен семинар, както и за закриване на семинара.

1 Стартиране на обучителните семинари и активиране на групата

1.1 Разходка за да се опознаем

Цели: Тази дейност е насочена към подпомагане на участниците да се опознаят по-добре, като се избягва класическата презентация, и се насърчи интереса сред участниците, с цел да се привлече вниманието, да се увеличи участието, както и да се подготвят групи за последващи групови дейности.

Описание: Лекторът/обучителят подготвя атмосферата в стаята, избирайки и пускайки релаксираща и весела музика. След това лекторът моли участниците да се изправят и да се разхождат в пространството, което е оградено със седалки.

Докато участниците се разхождат в пространството, учителят представя инструкции на участниците:

- „От време на време ще спра музиката“.
- „Когато музиката спре, вие (участниците) трябва да спрете и да образувате малки групи от трима души с хората, които стоят най-близо до вас“.
- „В малки групи трябва да се представите съвсем накратко, като съобщите: вашето име (но не и фамилия) и вашата професия или нещо друго за себе си: напр. „Аз съм Мария Киара и съм психолог“ или „Аз съм Рута и съм авантюрист“.
- „Когато музиката започне да свири отново, трябва да продължите да ходите“.
- „Всеки път, когато музиката спира отново, трябва да формирате групи от трима души с хората, които не сте били преди, и да се представяте“

Обучителят продължава да пуска и спира музиката 3-4 пъти, приблизително за 5 минути.

След това, докато музиката все още свири, учителят казва на участниците да се спрат пред друг човек, когато музиката спре и да каже името и професията на друг човек: напр. „Ти си Мария Киара и си психолог“ или „Ти си Рута и си авантюрист“. Треньорът повтаря това 3-4 пъти, за още 5 минути.

Ако участниците вече се познават, обучаващият може да измисли различни инструкции, които да даде на участниците, когато музиката спре: напр. мечтана дестинация, най-добрата храна и т.н.

В края на заниманието с последното спиране на музиката, учителят моли участниците да формират групи от 5-6 души. Тогава учителят казва на участниците, че едни и същи групи ще трябва да работят заедно по време на следващите дейности на този модул.

Тип дейност: Енергичност

Продължителност: 10 минути

Пространство и материали: Пространство, оградено със столове около които участниците могат спокойно да се разхождат

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО:

- Участниците се опознават по-добре.
- Участниците увеличават интереса си към модула.
- Участниците се разделят на групи за по-нататъшни групови дейности

Източник: N/A

1.2 Сходства

Цели: Да допринесе за опознаването на участниците и за това да се чувстват комфортно.

ОПИСАНИЕ:

1. Помолете участниците да застанат в кръг един срещу друг.
2. Обяснете, че ще прочетете текст и участниците ще решат дали текстът се отнася за тях или не. Участниците, които смятат, че текстът се отнася за тях ще направят една крачка напред към центъра на кръга. Онези, за които текстът не е съотнесим ще останат да стоят там, където се намират.

Забележка: Участниците имат право да стоят неподвижно и да не мърдат от позицията си.

3. Помолете участниците да разсъждават върху прочетените текст, преди да вземат решение да направят стъпка напред или не. Напомнете на участниците, че тълкуването на прочетеното е напълно индивидуално и че няма правилно или грешно тълкуване.

Водещ: Прочетете изявленията едно по едно. Дайте време на участниците да вземат своето решение, време за дискусия, ако е необходимо, след това помолете участниците да отстъпят, ако са стъпили в кръга, докато обсъждат.

Списък с изявления:

а/ днес закусих
б) харесвам сняг
в) приемам мястото където живея за свой дом
г) обичам да играя или да гледам спорт
д) роден съм в Европа
е) говоря повече от един език
ж) обичам да готвя
з) имам партньор в живота
и) имам деца
й) харесва ми как пея, дори и други хора да не го харесват.
к) в един момент по време на това упражнение реших да не отговарям, въпреки че изявлението се отнасяше за мен.
Дейността позволява на участниците да установят прилики и различия, независимо дали са между културите, страните на произход или отделните хора. Можете да изберете изявления, които да отговарят по-добре на контекста на страната или някои изявления с нисък риск.

Тип дейност: Разчупване на леда

Продължителност: 15 минути

Пространство и материали: Достатъчно пространство за да се чувстват участниците комфортно и да има възможност да се подредят в кръг.

Източник: <http://www.culturalorientation.net/providing-orientation/tools/icebreakers> Cultural Orientation Resource Center

1.3 Две истини, една лъжа

Цели: Участниците ще се опознаят и ще създадат основа за сътрудничество

ОПИСАНИЕ:

1. Помолете участниците да застанат в кръг и им обяснете, че целта на това упражнение е да се опознаят.
2. Обяснете, че всеки един от участниците ще трябва да каже името си, заедно с две истини и една лъжа за себе си, а останалите ще трябва да отгатнат коя е лъжата. За да се забавляват повече, всички трябва да се опитат лъжата да изглежда реалистична.
3. След като всеки участник сподели трите твърдения, групата гласува за това, което смята, че е лъжа, а в края на всеки кръг човекът разкрива кое е било лъжата.

Тип дейност: Разчупване на леда

Продължителност: 15 min

Пространство и материали: Нищо специално

Източник: icebreakers.ws. достъпна на: <https://www.icebreakers.ws/small-group/two-truths-and-a-lie.html>, Maria Elli Doufexi Kaplani; КМОР.

1.4 АБВ

Цели: Дейността има за цел да помогне на участниците да се опознаят и е инструмент за хората в групата да започнат да се чувстват овластени.

ОПИСАНИЕ:

- Модераторът обяснява това, което се изисква от всеки участник:
- „Кажете своето име и място на раждане, след това посочете 3 положителни неща за себе си, като започнете с А, В и В.“

Вид дейност: Групова работа

Продължителност: 20 минути, в зависимост от групата

Пространство и материали: Стая, която да е достатъчно голяма за групата.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО:

- Участниците се опознават и добиват увереност.

Източник:

1.5 Основни правила

Цели: Да подпомогне участниците в определянето на основните правила, които искат да спазват по време на обучението

ОПИСАНИЕ:

- Обучителят/фасилитаторът дава на групата някои примери за основни правила, като спазване на времето, конфиденциалност, телефони и т.н., и моли групата да измисли допълнителни правила, които са важни за ефективното обучение.
- Фасилитаторът обсъжда всяко правило и защо това правило е важно за групата и хората в него, насърчавайки групова дискусия.
- След като основните правила са договорени, обучаващият/фасилитаторът трябва да се увери, че те се спазват по време на обучението и да изисква те да се спазват.

Вид дейност: групова работа

Продължителност: 10 минути, в зависимост от големината на групата

Пространство и материали: Пространство, достатъчно за групата; флип-чарт; химикалки; пластелин.

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Групата създава и е отговорна за основните правила, които са приели всички участници

Източник: N/A

1.6 Нека да започнем: импулсивни презентации

Цели: Представяне и размисъл върху чувства и очаквания по отношение на тренировките.

Описание: На различни флип-чартове са изписани изявления, които насърчават участниците да мислят за своите чувства и очаквания. Те се поставят на различни места в стаята. По-долу са дадени някои примери за изявления, които могат да бъдат използвани:

- За мен темата е ...
- страхува се, че ...
- Моето идеално обучение включва ...
- Моите текущи въпроси по темата са ...
- Надявам се, че ще преживея ...
- Притеснявам се, че ...
- За да бъда удовлетворена от обучението е важно ...

Участниците се канят да завършат различните изречения (участниците записват съответните си изречения допълнения едно под друго). Когато приключат, и участниците, и обучаващият имат известно време за размисъл върху получените фрази.

Съвет за обучаващия: Възможно е да се върнете към написаните фрази в края на тренировъчната сесия, за да прецените дали първоначалните очаквания са изпълнени.

Вид дейност: пленарна работа

DURATION: 15 – 30 минути, в зависимост от броя на предварително зададените начални фрази.

Пространство и материали: Флип-чартове с незавършени фрази; маркери

Източник: Rabenstein, Reinhold / Reichel René / Thanhoffer, Michael (2001): Das Methoden-Set. 5 Bücher für Referenten und Seminarleiterinnen. 1. Anfangen. Münster, Ökotopia.

1.7 Загрейте и изберете своето място

Цели: Да активизира групата, да подпомогне участниците да се опознаят по-добре и да даде възможност на всички участниците да се чувстват като част от групата.

Описание: Обучаващият моли всички участници да станат и да застанат в средата на стаята.

Обучаващият чете различни категории една по една и кани участниците да се позиционират в две противоположни страни на стаята въз основа на категориите; например:

- жени от дясната и мъже от лявата страна на стаята;

тогава....

- участниците от Пловдив вдясно (ако обучението се провежда в Пловдив), останалите вляво; тогава...

- здравните работници вдясно, а останалите вляво;

- онези, които ядат месо вдясно и вегетарианци отляво;

и така нататък ...

Категориите могат да бъдат избрани и адаптирани от обучаващия.

Вид дейност: активиране на групата

Продължителност: 10 мин.

Пространство и материали: Достатъчно голяма стая, в която участниците да могат да се групират на отделни групи.

Учебни резултати:

- Участниците освобождават енергия и стрес, като същевременно насърчават физическата годност и увеличават циркулацията, което помага да се запази фокуса и положителната енергия.
- Участниците осъзнават, че понякога имаме общи неща с различни хора.

Източник: N/A

1.8 Различно представяне

Цели: Групата се опознава и създава условия за сътрудничество

Описание: Приветствайте участниците в обучението и се представете

1. Помолете участниците да застанат в кръг и обяснете, че целта на тази дейност е да се опознаят.
2. Обяснете на участниците, че всеки трябва да каже своето име и да отговори на въпроса "Коя е вашата любима музика?"
3. След като всеки участник се представи и отговори на въпроса, групата намира сходства в отговорите.

Съвет за обучаващия: започнете от себе си като отговорите на въпроса и по този начин дадете пример и стимулирате участниците да участват активно.

Тип дейност: Разчупване на леда

Продължителност: 15 минути

Пространство и материали: няма

Източник: N/A

1.9 Изоставяне в бурята

Цели: Да помогне на професионалистите да се освободят от негативните емоции и чувства и да се приземят към реалността

Описание: Обучаващият кани участниците да застанат в кръг и дава описание на дейността: Като група, точно в тази стая, ние ще създадем дъждовна буря. Ще трябва да се концентрирате и да използвате въображението си. Ще направим дъждовната буря, като използваме ръцете и краката си, така че се уверете, че имате достатъчно място за това. Нека разгледаме различните неща, които ще правим. (Преминете през всяко движение). Сега, гледайте ръцете ми и докато променя това, което правят, вие следвайте и правите същото

Обучаващият демонстрира различни движения:

- Разтрийте дланите. Обучаващият може да опише бурята, например: Ние сме в планината. Лято е, а вали дъжд. Вятърът се вдига, листата започват да шушукат и облак покрива слънцето.
- Щракане на пръсти: дъждовните капки започват да падат, леко в началото и потоците започват да се пълнят и образуват езера.
- Плеснете с два пръста към дланта: Дъждът започва да пада малко по-силно. Водата тече бързо по планините.
- Пляскане с ръце: бурята става все по-силна. Дъждовните капки падат по-силно и по-тежко. Реки и потоци набъбват. Резервоари, големи водни тела, изградени за задържане на този дъжд и топящ се сняг, се пълнят с вода.
- Обикаляйте в кръг: лятната облачност достига своя връх, когато вятърът се втурва през дърветата и дъждът идва силен и бърз.
- Пляскане с ръце: беше интензивен облак, но като много летни бури, той не трае дълго. Дъждът започва да отслабва и вятърът угасва.
- Плеснете с два пръста към дланта.
- Щракнете с пръсти: капки за дъжд попадат в резервоара с по-малки капки.
- Разтривайте длани заедно: Слънцето излиза от облаците, листата са свежи, мокри и зелени. Малки потоци и локви се втурват над наклонената земя.
- Шепот: И нашата буря приключи.
- Спрете да търкате длани. Останете мълчаливи за няколко мига.

Тип дейност: Активиране на енергия

Продължителност: 10 мин.

Пространство и материали: Достатъчно голяма стая.

Учебни резултати:

- Участниците се освобождават от негативни емоции и чувства.

Източник: N/A

2 Терминология

Чрез настоящия Модул се очаква участниците да придобият/развият знания, умения и нагласи, свързани с терминологията, и да се създаде основа за по-нататъшни обучителни модули за сексуално насилие и насилие, базирано на пола. След приключване на модула се очаква участниците да демонстрират основни знания и разбиране за:

- Основни термини (биологичен пол, социален пол, сексуалност)
- Основни определения за патриархат, феминизъм, мъжественост, женственост, полово базирани стереотипи
- Сексуално насилие и насилие, базирано на пола, вкл. насилие, базирано на честта, домашно насилие и др.

Продължителността на настоящия модул е общо **пет часа**, като **два часа се провеждат онлайн**. Методиката на обучение е вдъхновена от неформалното образование.

Теми & Учебни резултати

Теми	Учебни цели ²		
	Знания	Умения	Нагласи Attitudes
Основни термини • Биологичен пол • Джендър – социален пол • Сексуалност	Основни знания за: • Полът като система от биологични характеристики, определени по време на раждането • Полът като социално изградени/обусловени роли, характеристики и	• Разбиране и анализ на въздействието на специфичния социо-културен контекст за формирането на възприятията за биологичен пол, социален пол и сексуалност; • Разбиране за социалната конструкция на пола; • Разбиране за	• Развитие на критично мислене по отношение на социалния пол – джендър и на сексуалността; • Развитие на чувствителност и повишаване на знанията по отношение на насилието, базирано на пола

² Дефинициите за „знания“, „умения“ и „нагласи“ са в съответствие с European Reference Framework on Key Competences for Lifelong Learning: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&rid=7) [27.06.2019]

	особености, които се очаква да бъдат изпълнявани от мъжете и от жените Сексуалност – емоционални и социални аспекти	емоционалните и социалните аспекти на сексуалността;	
Основни дефиниции за: Патриархат, феминизъм, мъжественост, женственост, джендър и сексуална справедливост, насилие, подтисничество и интерсексуалност.	Основни дефиниции, представяне на отделни примери.	Разбиране на влиянието на културните, политическите, законодателните, философските, морално-етическите, религиозните аспекти върху представените дефиниции и обратно.	Развитие на чувствителност и повишаване на знанията по отношение на социално-културното влияние върху разбирането за биологичен и социален пол, както и за влиянието на социо-културните фактори за възприемането на джендър ролите, сексуалността и полово базираното насилие
Разбиране на сексуалното насилие и насилието, базирано на пола Социално-културен контекст и насилие, базирано на пола Културален контекст: - Митове и стереотипи, представени чрез примери (джендър стереотипи и сексуалност) - Сексуално насилие; Насилие, базирано на пола; Насилие в	- Знания относно джендър стереотипите и влиянието им в ежедневието; стереотипни портрети за жена/женственост и за мъж/мъжественост - Анализ на отделни примери /национални и международни/	- Развитие на аналитично мислене по отношение на митове, изградени въз основа на културални нагласи - Развитие на умения за водене на дискусия относно стереотипите	- Разбиране на насилието срещу жените като дискриминация и нарушение на правата на човека; - Разбиране на насилието, базирано на пола като комплекс от социални норми, институционални практики и културни нагласи; - Разбиране на насилието над жените и насилието,

името на честта; Домашно насилие • Международна и национална статистика;			базирано на пола като широко разпространени в целия свят;
---	--	--	---

Учебни дейности

2.1 Начало на разбиранията ни за „джендър“: какво е „джендър“? Каква е разликата между „джендър“ и „пол“?

Цели: Да се даде възможност на участниците да разсъждават върху своите разбираня за джендър и пол и да се повиши нивото на комфорт сред участниците по отношение на тези проблеми.

ОПИСАНИЕ:

1. Помолете участниците да представят своето разбиране за разликата между пол и джендър. Резюмирайте отговорите като представите основните разлики:

ПОЛ – биологични характеристики, генетично определени.

ДЖЕНДЪР – социална конструкция; многостранност: различия при различните култури, географско положение, климатични условия, и т.н.; динамичност в понятието /в различните десетилетия различни искания/разбираня по отношение на понятието/

2. Обяснете „сексуалността“ като характеристика на човешкото същество. Сексуалността е отвъд физическите характеристики и сексуалните практики, тя е обусловена и се свързва с чувства и емоционални преживявания
3. Раздайте на участниците карти със следните твърдения, и помолете участниците да ги прочетат на глас, един по един:
 - Жените раждат деца, мъжете не раждат деца
 - Грижата за бебето е отговорност на жената, защото тя го кърми.
 - Мъжете имат мустаци.
 - Жените не могат да носят тежки товари.
 - Жените се страхуват да работят нощно време, особено, ако работата налага да работят извън офиса
 - Гласът на мъжете се променя по време на пубертета, но гласът на жените не се променя.
 - Жените са емоционални, мъжете са рационални.
 - Повечето жени имат дълги коси, мъжете – къси коси.
 - Повечето учени са мъже.
 - Готвенето е естествено умение за жените

4. Попитайте участниците кои от тези твърдения са основани въз основа на биологичните характеристики и кои на социалните конструкции. Помолете участниците да обяснят защо смятат това.

5. Обяснете на участниците, че твърденията имат за цел да провокират дискусия по отношение на това, как обществото характеризира/възприема жените и мъжете, и как това се отразява на разбиранията ни за ролята на жените и мъжете в обществото и в частния живот.

Също така обяснете защо разбирането на разликата между биологичен пол и социален пол /джендър/ е от решаващо значение. То ни помага да разберем, че причината за неравенството между мъжете и жените не са техните биологични характеристики, а социално изградените качества и характеристики за жените и мъжете.

Вид дейност: Интерактивно упражнение, работа в група

Продължителност: 45 мин

Пространство и материали: Карти с твърдения

Учебни резултати:

- Разбиране за социалния пол /джендър/ като социално изградени роли и характеристики, които се очаква да бъдат изпълнявани както от жените, така и от мъжете.
- Разбиране за това как обществото представя жената и мъжа
- Провеждане на дискусия относно ролите на пола

Източник: N/A

2.2 Патриархат и феминизъм; мъжественост и феминизъм

Цели: Да даде или да задълбочи знанията за патриархата и феминизма и да предоставите информация за „мъжествеността“ и „женствеността“ чрез подчертаване на връзката с половите стереотипи

Описание:

1) Разделете участниците в 2 групи, изберете докладчик за всяка група. Раздайте на всяка група карти със следните изречения:

- Мъжете нямат чувства и са студени, докато жените са нерационални и свръх емоционални.
- Жените се грижат за децата повече, отколкото мъжете, докато мъжете се интересуват от практически въпроси повече, отколкото жените.
- Жените трябва да учат мъжете как да се чувстват, докато мъжете трябва да се грижат за жените.

2) Помолете участниците да обсъдят изреченията (около 15 минути). След това помолете докладчиците да представят основните резултати от дискусията.

3) Проведете кратка дискусия (около 10 минути) за разликите между жените и мъжете: физически мъжете и жените са различни, но психологическите разлики не са толкова много и всички познаваме мъже, които се грижат за децата и са чувствителни, както и жени, които са амбициозни и прагматични.

СЪВЕТ за обучаващия: Тази част е въведение към вашата презентация относно патриархата и е важно да направите връзката между половите стереотипи и патриархата

1) Представете кратка презентация за патриархата на екрана:

- Определение: „система от социални структури и практики, в които мъжете доминират, потискат и експлоатират жени“ ([Sylvia Walby](#))

- Дайте характеристики за патриархалната система: мъжете вземат всички решения както в семейството, така и в обществото; мъжете заемат управленски позиции, притежават власт; мъжете контролират финансите и образованието; на жените не е позволено да демонстрират независимост

Задайте следните въпроси: колко жени са членове на националните парламенти на страните на произход на участничките. Дайте данни относно жените евродепутати и народните представители в съответната страна, в която се провежда обучението

1) Помолете участниците да напишат на флипчарт какво мислят за феминизма / феминистките / феминистите

- Представете на монитора следния текст: Феминизмът е радикалното схващане, че жените са хора.

- Осигурете кратка информация за феминизма: кампании за равенство на жените; в началото на 20 век жените водят кампании за равни права в образованието, брака, заетостта и политиката

- представяне на данни за глобалния статус на жените

https://www.slideshare.net/moonzajer/feminism-15560282?next_slideshow=1)

- Обсъдете изявлението на монитора и написаното от участниците на флипчарта

- Представете информация за движението на жените на национално ниво

Тип дейност: интерактивно упражнение, работа в група

DURATION: 1 час

SPACE & MATERIAL: Компютър; Техника за Power Point Presentation; Флипчарт; моливи/маркери

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Осъзнаване и развитие на чувствителност относно полово обусловените стереотипи, патриархат и феминизъм
- Разбиране на разликите между патриархат и феминизъм
- Развитие на критично мислене за полово обусловените стереотипи
- Осъзнаване и чувствителност по отношение на половите стереотипи, патриархата и феминизма
- Разбиране на разликите между патриархат и феминизъм
- Развитие на критично мислене по отношение на полово, обусловените стереотипи
- Осъзнаване и развитие на чувствителността по отношение на полово, обусловените стереотипи, патриархат и феминизъм
- Разбиране на разликите между патриархат и феминизъм
- Развитие на критично мислене за полово обусловените стереотипи

Източник: Sylvia Walby "Theorising Patriarchy" 1990 -

<https://www.tutor2u.net/sociology/reference/classic-texts-sylvia-walby-theorising-patriarchy-1990>

The global gender gap report, http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2018.pdf

2.3 Всяка трета жена има нужда от подкрепа! Митове за насилието над жените

Цели: Да повиши знанията и чувствителността за сексуалното и насилието, базирано на пола, чрез предоставяне на статистика и информация за насилието над жени и момичета. Да се добият знания за митовете и реалността по отношение на сексуалното и полово, базираното насилие.

ОПИСАНИЕ:

1) Помолете участниците за застанат в кръг:

- Помолете всеки 3-ти в кръга да направи стъпка напред. Обяснете, че насилието над жените е глобален проблем, който засяга всяка 3-та жена в света.

- Помолете всеки 3-ти от останалите в кръга да направят стъпка напред. Обяснете, че всяка 3-та жена в Европа е била жертва на физическо и/или сексуално насилие преди да навърши 15 години

- Накрая помолете всеки 2-ри в кръга да направи стъпка напред. Обяснете, че всяка 2-ра жена в Европа е преживяла една или друга форма на сексуално насилие

2) Предоставете на участниците статистика за сексуалното и полово базирано насилие в Европа и на национално ниво

Съвети за обучаващия: Насилието, базирано на пола, е най-тежката форма на полова дискриминация. Насилието, базирано на пола, е пряко свързано с патриархата. Става въпрос за „властови отношения“ и има дълбоки културни и исторически корени. Обяснете на участниците как насилието над жените може да бъде оправдано или санкционирано от културата и религията. Подчиненото положение на жените се превръща в основа на всякакъв вид дискриминация срещу тях. Те се считат за „по-нисши“ от мъжете, които поставят жените затворени в традиционните си роли и позиции.

3) Разделете участниците на четири групи. Разпространете карти със следните митове и свързани с тях въпроси по отношение на полово, базираното насилие.

Мит 1: Кавгите в семейството, шамарите и физическото насилие се случват само в семействата на необразованите и бедни хора и представители на по-ниските социални класи.

Въпроси: Вярно ли е това? ! Какви според вас са основните причини за насилието, базирано на пола?

Мит 2: Жените провокират насилие срещу себе си, като се държат неподходящо и не се придържат към правилата и нормите на своите култури.

Въпроси: Само жените, които оспорват своите стереотипни роли ли са жертви на насилие? Какво да кажем за сексуалното насилие срещу момичетата?

Мит 3: Ако жените, жертви на домашно насилие, искат да напуснат насилника, те биха могли да го напуснат. Ако останат, то е заради някакво мазохистично удоволствие от побоите.

Въпроси: Защо мислите, че някои жени приемат жестокостта? Защо мислите, че жените не напускат насилника? Какви механизми за подкрепа според вас имат жените, ако вземат решение да напуснат семействата си?

Помолете всяка група да сподели своите разсъждения. Техните презентации трябва да допринесат за дискусия по отношение на реалностите за насилието, базирано на пола.

След презентациите на всяка една от групите, обсъдете със всички следните въпроси: Сериозен проблем ли е насилието над жените в техните общности? Какви са факторите, които влияят върху съществуването на този тип насилие? Какви са физическите, емоционалните, икономическите, социално-психологическите ефекти върху жените/момичетата? Какво може да се направи, за да се предотврати насилието, базирано на пола, и да се подкрепят жертвите?

4) Обсъдете следните дефиниции, дадени от Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие. Анализирайте отговорите и вижте дали са обхванали всички аспекти.

„насилие над жени“ се разбира като нарушение на правата на човека и форма на дискриминация срещу жените и означава всички актове на насилие, базирано на пола, които водят или е вероятно да доведат до физически, сексуални, психологически или икономически увреждания или страдание за жените, включително заплахи за такива актове, принуда или произволно лишаване от свобода, независимо дали това се случва в обществения или в личния живот;

„домашно насилие“ означава всички актове на физическо, сексуално, психологическо или икономическо насилие, които се случват в семейството или в домакинството, или между бивши

или настоящи съпрузи или партньори, независимо дали извършителят живее или е живял заедно с жертвата;

„джендър“ означава социално изградени роли, поведения, дейности и характеристики, които определено общество смята за подходящи за жените и за мъжете;

„насилие над жените, базирано на пола“ означава насилие, което е насочено срещу жена, защото тя е жена, или което засяга предимно жените;

5) Резюмирайте сесията като подчертаете, че насилието над жените е отвъд социалното положение, религия, и т.н., въпреки, че степента на разпространение може да варира. Насилието, базирано на пола влияе пряко върху здравето и благополучието на жените и момичетата.

Вид дейност: Интерактивно упражнение, работа в група.

Продължителност: 1 час

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ: Компютър, PowerPoint, projector, flip chart, markers

LEARNING OUTCOMES: В края на сесията участниците ще могат да разпознават и възприемат сексуалното насилие и насилието, базирано на пола като форма на нарушаване на правата на човека и дискриминацията между половете

Източник: Изследване от 2014 г. на Агенцията на ЕС за основните права (FRA),

<https://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

Violence against women in the EU,

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI\(2018\)630296_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/630296/EPRS_BRI(2018)630296_EN.pdf)

Конвенция на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие, <https://rm.coe.int/168046246f>.

<https://www.euronews.com/tag/violence-against-women> - online resource

CARE Gender, Equity, and Diversity Training Materials. Module 4: Gender Training,

<https://www.care.org/sites/default/files/documents/Gender%20Equity%20and%20Diversity%20Module%204.pdf>

3 Въведение в съдебното производство в случаи на сексуално насилие и насилие, базирано на пола

Чрез настоящия Модул се очаква от участниците да придобият/развият знания, умения и нагласи, свързани със съдебните процедури в своята страна и в контекста на международните правни инструменти. След приключване на модула се очаква участниците да демонстрират основни знания и умения за:

- Законодателството (международно, европейско и национално³);
- Правата на децата;
- Правата на преживелите насилие, базирано на пола;
- Съдебното производство в съответствие със законодателството на ЕС и съответствието му с националната законодателна рамка;
- Услугите за подкрепа на преживелите сексуално насилие и насилие, базирано на пола.

Участниците трябва също да демонстрират своето желание активно да разпространяват добитата по време на обучението информация сред преживелите насилие, базирано на пола и сред своите общности.

Модулът е в съответствие с:

Конвенцията на Организацията на обединените нации относно статута на бежанците, 1951 г.;

Международният пакт за граждански и политически права, 1966 г.;

Международният пакт за икономически, социални и културни права, 1966;

Конвенцията на ООН за правата на детето, 1989 г.;

Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, 2006г.;

Европейската конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (изменена с Протоколи № 11 и № 14, 1950 г.);

Европейската конвенция за упражняване на правата на децата, 1996 г.;

Конвенцията на Съвета на Европа за личните контакти с деца, 2003 г.;

³ Обучителите трябва да адаптират информацията в съответствие със съответното национално законодателство. Информацията в тази публикация се отнася за Кипър.

Конвенцията на Съвета на Европа за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие, 2007 г.

Отчитайки значението на защитата и утвърждаването на правата на децата чрез инструментите на ООН, учебният модул е създаден на базата на:

- Правила на ООН относно минималните стандарти за осъществяване на правосъдие на ненавършили пълнолетни лица /Пекински правила/, 1985 г
- Насоките на ООН относно правораздаването по въпроси, свързани с деца, които са жертви и свидетели на престъпления /ECOSOC Res 2005/20, 2005 г./;
- Насоки на Генералния секретар на ООН към правосъдието за деца, 2008 г.;
- Принципите на ООН, свързани със статуса на функциониране на националните институции за защита и насърчаване на правата на човека /„Парижките принципи“/, 1993 г.

Продължителността на настоящия модул е общо 5 часа, като 2 часа се провеждат онлайн. Методиката на обучение е вдъхновена от неформалното образование

Дефиниции/Терминологичен речник

За целите на настоящия модул:

- „Върховенство на закона“ регламентира, че хората, лицата и правителствата трябва да се подчиняват на закона, управляват от закона и да се регулират от закона, а не от произволни действия от едно лице или група от лица;
- „Правна процедура“ е методът, по който се налагат законовите права; конкретният (ите) документ(и) за водене на дело, включително процеса, пледоариите, доказателствените правила и правилата за гражданския процес и / или наказателното производство;
- „Дете“ означава всяко лице на възраст под 18 години;
- „Родител“ се отнася до лице/лица, които носят родителска отговорност, съгласно националното законодателство. В случай, че родителят/ите отсъстват или вече не носят родителска отговорност, това може да бъде настойник или назначен законен представител;
- Правосъдие, съобразено с интересите на децата /”child-friendly justice/ се отнася до правосъдна система, която гарантира спазването и ефективното прилагане на всички права на децата на възможно най-високо ниво, като се имат предвид принципите, посочени по-долу, и като се има предвид нивото на зрялост на детето и разбирането на обстоятелствата на случай. Правосъдие с грижа за детето предполага достъпност, да бъде подходящо за възрастта, бързо, старателно, адаптирано към и фокусирано върху нуждите и правата на детето, както и да защита личния и семейния живот и личното достойнство на всеки човек;

- „Джендър /Социален пол/“ означава социално изградени роли, поведения, дейности и характеристики, които определено общество смята за подходящи за жените и за мъжете;
- “Насилие над жените” се разбира като нарушение на правата на човека и форма на дискриминация срещу жените и означава всички актове на насилие, базирано на пола, които водят или е вероятно да доведат до физически, сексуални, психологически или икономически увреждания или страдание за жените, включително заплахи за такива актове, принуда или произволно лишаване от свобода, независимо дали това се случва в обществения или в личния живот;
- „Домашно насилие“ означава всички актове на физическо, сексуално, психологическо или икономическо насилие, които се случват в семейството или в домакинството, или между бивши или настоящи съпрузи или партньори, независимо дали извършителят живее или е живял заедно с жертвата;
- “Сексуално насилие“ е всеки сексуален акт или опит за получаване на сексуален акт, нежелани сексуални коментари или аванси, или действия с цел трафик или други действия, с цел осъществяване на сексуален акт с дадено лице по принуда, независимо от връзката му с жертвата, във всяка обстановка, включително, но и не само в дома и на работното място; *За различните видове сексуално насилие, моля, вижте Глава 6.1, с. 51*
- 'Насилие над жените, базирано на пола' означава насилие, което е насочено срещу жена, защото тя е жена, или което засяга предимно жените;

Теми & Учебни резултати

Теми	Учебни резултати		
	Знания	Умения	Нагласи
Международни механизми за защита на правата на преживелите сексуално насилие и насилие, базирано на пола • Конвенция на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жените и домашното насилие (Истанбулска конвенция) • Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination Against Women	• Да се посочат 4 международни договора в защита на правата на преживелите сексуално насилие и насилие, базирано на пола • Да се обясни целта на международните договори • Да се представи как международните договори защитават правата на пострадалите	• Представяне на съответните международни документи пред публика • Адаптиране на придобитите знания и приспособяването им към конкретна аудитория.	• Застъпничество за правата на преживелите сексуално и полово, базирано насилие момичета мигрантки • Подкрепа на момичетата мигрантки, които са преживели

(CEDAW) • United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC) • Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse (The Lanzarote Convention)	• Познания относно начините, по които правата на жените/момичетата са защитени, посредством ратифицирането на международните договори		насилие
---	---	--	---------

Съдебно производство и права на децата в национален контекст - Национални правни инструменти, свързани със сексуално насилие и насилие, базирано на пола - Съдебно производство по случаи с малолетни, преживели сексуално насилие и насилие, базирано на пола - Услуги за подкрепа на момичета мигрантки, които са преживели сексуално насилие и насилие, базирано на пола	- Идентифициране на националните правни инструменти за защита на правата на преживелите сексуално насилие и насилие, базирано на пола - Разбиране на националното съдебно производство по случаи на сексуално и полово базирано насилие - Познания за местните организации и подкрепата, която те предоставят на преживелите насилие - Начините, по които специалистите в центровете за момичета мигрантки могат да се възползват от подкрепата на медиаторите в общността	- Представяне на съдебното производство в случаите на сексуално и полово базирано насилие над деца пред публика - Познаване на възможностите за подкрепа по време на съдебното производство в случаи на сексуално и полово базирано насилие над момичета мигрантки. - Адаптиране на придобитите знания и приспособяването им към конкретна аудитория.	- Застъпничество за правата на жените мигрантки, преживели сексуално насилие и насилие, базирано на пола - Подкрепа на момичетата мигрантки, преживели насилие - Застъпничество за ролята и необходимостта от медиатор в общността при съдебното производство в случаите на сексуално и полово базирано насилие.
---	---	---	--

Учебни дейности

Предложените тук учебни дейности могат да бъдат адаптирани в съответствие с националния контекст с цел да бъдат съобразени със специфичните нужди на участниците и в съответствие с нуждите, идентифицирани от проведеното в рамките на проекта изследване.

3.1 Безопасност

Цели: Повишаване знанията за правата на детето и как да очертаят граници и да се дистанцират в случаите, в които детето е в риск в общността или извън нея.

ОПИСАНИЕ:

Първа част:

1. Два реда с равен брой хора, обърнати един към друг.
2. Разстояние между двата реда, 3 метра.
3. Ще мълчим.
4. Един ред ще остане неподвижен / стоящ и веднага щом обучаващият подаде сигнал, един от редовете ще започне да се приближава към другия ред, много бавно.
5. Всеки от движещите се участници гледа в очите участника от противоположния ред и се опитва да разбере по погледа и физическата си поза разстоянието, до което може да стигне.
6. Когато дейността е извършена, се връщате в първоначалната позиция (заставайки един срещу друг)
7. Въпроси, които ще бъдат обсъдени след дейността:
 - а) Чувствахте ли, че вашите граници са нарушени?
 - б) Получихте ли ясното съобщение къде да спрете?
 - в) Как се почувствахте, когато другият участник си определи границите?
 - г) Как е свързана тази дейност с чувството за безопасност?

Информация за обучаващия: Може да предложите различни варианти на дейността. Например, единият ред се приближава до стоящия/неподвижен ред и докосва противоположния участник, колкото иска, демонстрирайки го физически, а не устно. Същата дейност може да се извърши и при прегръдката.

Втора част:

1. Обсъдете с участниците различните начини, на които децата и възрастните могат да бъдат научени с цел защита и безопасност; съществуващите услуги и/или програми, с които участниците може би са запознати
2. Представете следните видео-клипове и в края на всеки един от тях дискутирайте как участниците биха могли да използват предложената информация по време на тяхното работа в общността
Езерото /The lake/ <https://www.youtube.com/watch?v=14Rd7pJpNZc>
Правилото на бельото /The Underwear Rule/
<https://www.youtube.com/watch?v=fZnHHpnt4Pc>
Кажете на някого, на кого имате доверие /Tell someone you trust/
<https://www.youtube.com/watch?v=iT19VTThjAU>

Вид дейност: Интерактивно упражнение, работа в група

Продължителност: Приблизително 1 час и 15 мин.

- 5' за разпределение по редове и организирането на дейността
- 15' за изпълнение на дейността (движение на участниците един срещу друг) – всеки един от редовете трябва да изпълни дейността
- 10' обсъждане на предложените въпроси
- 30' представяне на видео-клиповете и дискусия

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ: Място, комфортно за изпълнение на дейността; компютър; видео проектор; система за озвучаване

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Идентифициране, представяне и подкрепа на правата на детето в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето.

Източник: <https://www.politeianet.gr/books/9789600335828-archontaki-zanna-kastaniotis-205-biomatikis-askiseis-gia-empsuchosi-omadon-191667> (достъпно на гръцки език).

3.2 Само дете?

Цели: Участниците ще придобият основни знанията за правата на детето

ОПИСАНИЕ:

Първа част:

1. Представете накратко Конвенцията на ООН за правата на детето и обсъдете с участниците ситуации, в които правата на детето са нарушени
2. Изгледайте видеото на УНИЦЕФ 'Just a Kid' /"Само дете"/
<https://www.youtube.com/watch?v=vRVZmuP7Fdc>
3. Обсъдете дали действията, представени във видеото съответстват на първоначалните мисли, обсъдени по време на т. 1

Втора част:

1. Разделете участниците на работни групи
2. Прочетете кратка версия на Конвенцията на ООН за правата на детето (Глава 6.2, с.52 – страницата се отнася за текста на Конвенцията на английски език) – раздайте на участниците копие от Анекс Б, така че те да могат да се позоват на Конвенцията, когато е необходимо.
3. Помолете участниците да дискутират и представят правата на детето, които според тях са важни.
4. Помолете групите да опишат как ще реагират когато тези права са нарушени.
5. Класирайте отделните членове на Конвенцията: Изберете 10 члена от Конвенцията, които според вас ще бъдат от особено значение за групата /участниците също могат да направят своя избор, но обучаващият трябва да следи за времето/. Помолете участниците да направят класиране по групи и да се аргументират.
6. Подредете последователно избраните по важност членове от Конвенцията, като поставите на първо място определеното като най-важно право (защото има най-голяма нужда да бъде изпълнено - в зависимост от контекста на вашата страна).

Вариант

7. Изберете 9 права и направете „класация на диамантите“ с най-важното право в горната част на диаманта, две малко по-малко важни права под него, след това две по-малко важни права и едно най-малко важно право в долната част

Забележка: Няма „правилен“ и „неправилен“ отговор в класацията. Всички права са важни и в хода на дискусията участниците ще отчетат как всички права са взаимоотнообвързани.

Тип дейност: Интерактивно упражнение, работа в група

Продължителност: Приблизително 1 час.

- 15' за видео и дискусия
- 5' разделяне по групи и обяснение на дейностите по втората част
- 15' за групите да се запознаят с текста и да го обсъдят
- 15' за дискусия в групите и за „класация“
- 10' за представяне на резултатите по групи и дискусия

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ: Просторна стая, Кратка версия на Конвенцията на ООН за правата на детето, глава 6.2, с.52, флип-чарт, маркери, химикалки, хартия.

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Идентифициране, представяне и подкрепа на правата на детето в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето.

Източник: Activities for Learning and Taking Action for Children and Young People

<https://www.unicef.org/violencestudy/pdf/Our%20Right%20to%20be%20Protected%20from%20Violence.pdf>

3.3 Защо сме хора

Цели: Знания за правата на човека и основните свободи

ОБЯСНЕНИЕ:

1. Разделете участниците на две работни групи (максимум по 5 души в група).
2. Представете накратко Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (основна цел, страните, които са ратифицирали Конвенцията). Използвайте видео за представяне на Конвенцията, напр.: <https://vimeo.com/247798557>
3. Разпространете копие от Преамбюла на Конвенцията на всяка група (по 1 копие на всеки участник).
4. Помолете участниците да прочетат текста.
5. Помолете участниците да напишат кои права и свободи са гарантирани от Конвенцията (по една свобода и по едно човешко право на лист)
6. Помолете участниците да изберат говорител на групата, който да представи резултатите и да ги залепи на стената. Говорителят от следващата група трябва да представи и залепи отговорите, сходни с представените преди него, един до друг.
7. Проведете дискусия по отношение на записаните права и свободи.

Частите от Конвенцията, които трябва да се използват са:

„Като отбелязват, че постигането на равнопоставеност между жените и мъжете de jure и de facto представлява ключов елемент в превенцията на насилието над жени;

Като отбелязват, че насилието над жени е проява на исторически неравнопоставените властови отношения между жените и мъжете, които са довели до доминация над жените и дискриминация срещу тях от страна на мъжете, както и до възпрепятстване на пълния напредък на жените;

Като отбелязват структурната природа на насилието над жени като насилие, базирано на пола, както и че насилието над жени е един от основните социални механизми, чрез които жените са принудително поставени в подчинена позиция спрямо мъжете; Като отбелязват с дълбока загриженост, че жените и момичетата често са излагани на

сериозни форми на насилие като домашно насилие, сексуален тормоз, изнасилване, принудителен брак, така наречени „престъпления на честта“ и осакатяване на гениталиите, които представляват сериозни нарушения на човешките права на жените и момичетата, както и основна пречка за постигане на равнопоставеност между жените и мъжете;

Като отбелязват продължаващите нарушения на правата на човека в рамките на въоръжени конфликти, които засягат гражданското население и по-специално жените под формата на широко разпространени или системни изнасилвания и сексуално насилие, както и потенциала за нараснало насилие, базирано на пола, по време на конфликтите и след тях;

Като отбелязват, че жените и момичетата са изложени на по-големи рискове от насилие, базирано на пола, отколкото мъжете;

Като отбелязват, че домашното насилие засяга предимно жените, но и мъжете също могат да бъдат жертви на домашно насилие;

Като отбелязват, че децата са жертви на домашно насилие, включително и като свидетели на насилието в семейството;

В стремежа си да създадат една Европа, свободна от насилие над жени и домашно насилие

<https://rm.coe.int/168046246f> - версия на български език

<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008482e> - текст на английски език

Бележки за обучаващия: Имайте пред себе си копие на „Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие“. В края на упражнението можете да предложите на участниците пълния текст на Конвенцията.

От резултатите може да се определи с кои права на човека и основни свободи участниците са запознати и с кои не са.

Тип дейност: Интерактивно упражнение, работа в група

Продължителност: Приблизително 45 минути.

- 5' за разделяне по групи и запознаване с упражнението
- 15' за групите да се запознаят с текста
- 15' за дискусия в групата
- 10' за представяне на резултатите

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ: Удобно пространство, кръгли маси (2 броя за предпочитане), флип-чарт, маркери, самозалепващи се листчета, копие от съответните части на «Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие»

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Основни знания за «Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие» (като международен инструмент) и за правата на човека, гарантирани от Конвенцията.
- Развитие на умения да предоставят информация на жертвите и техните семейства с цел защита и превенция.

Източник: Christine Mavrou, 'Hope For Children' CRC Policy Center

3.4 Карта на междуинституционалното сътрудничество

Цели: Насърчаване на сътрудничеството между участниците и повишаване на техния капацитет за установяване на сътрудничество с различни институции в случаи на сексуално насилие над деца.

ОПИСАНИЕ:

- 1) Участниците се разделят на групи, всяка група от не повече от 5 души.
- 2) Всяка група обсъжда и използва стикери за да създаде карта на институциите. За всяка необходима подкрепа в различна област участниците трябва да посочат съответна институция/организация и дейности, които са в обхвата им и които могат да допринесат за устойчиви процедури в случаи на сексуално насилие над деца.
- 3) Представите на всяка група представя работата на групата и поставя стикери на флип-чарта
- 4) Обучаващият резюмира резултатите и създава финална карта на сътрудничество.

Вид дейност: Интерактивно упражнение, работа в група.

Продължителност: Приблизително 30 минути.

- 5' за разпределяне по групи и обяснение на дейността
- 15' за групата да създаде карта
- 15' за представяне на създадената карта
- 5' за обучаващият да резюмира резултатите от работата на групите

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ: Подходящо пространство, кръгли маси, флип-чарт, стикери, Comfortable space, Round tables, Flip chart, Markers, Post-it blocks, Наръчник за междуинституционално сътрудничество (вж. точка 6.3, с.56)

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Очертаване на възможностите за междуинституционално сътрудничество при съдебни процедури в случаи на деца, жертви на сексуално насилие.

Източник: De Luca N., Dimitrov I., Francis A., Gettos V., Katsounari J., Kourri V., Leitão S., Lenarčič B., Lo Cascio M., Loizidou N., Medarić Z., Olsson S., Shalamanova R. and Walker A. (2017) JudEx+: Програма за развитие на професионален капацитет за комуникация, подходяща за съдебни производства в случаи на сексуално насилие над деца. Ръководство за обучители.

3.5 Правосъдие, съобразено с правата на детето в случаи на сексуално насилие и на насилие, базирано на пола

Цели: Изграждане на познания у участниците за националните и международни инструменти отнасящи се до подходящо за децата правосъдие в случаи на сексуално насилие над деца. Участниците ще могат да опишат основните компоненти на процедурите, подходящи за деца в съответствие с националния контекст.

ОПИСАНИЕ:

Напишете целите на модула/сесията на флип-чарт. Подгответе кратка презентация представяща международните и националните инструменти. Организирайте маси и групи за работа по метода „world-café“ /“световно кафене“/. Обяснете правилата на работа по този метод.

Световно кафене за щадащо децата правосъдие:

- Обяснете, че всяка маса има само по едно копие от материалите (материали № 1, 2 и 3 са приложени в глава 6.3, с.56), както и карти с указания за групово дискусия по темата
- Всяка маса има на разположение 20 минути за дискусия
- Участниците ще запишат основни бележки/изводи от дискусията, които ще бъдат на разположение на следващата група, която ще дойде на тази маса.

В края всяка група остава на масата, която заема към момента.

Резюме на дискусииите:

- Представител на всяка маса представя в резюме проведената дискусия на масата, на която в момента се намира, вкл. и бележките, направени от предходните групи
- Обучаващият записва на дъска основните идеи/бележки, представени от всяка маса.

Вид дейност: Интерактивно упражнение, работа в група

Продължителност: Приблизително 1 час и 15 мин.

- 5' за разпределяне по маси и за обяснение на дейността
- 10' за презентация
- 40' за работа по групи
- 20' за представяне на резюме от всяка маса

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ: Подходящо пространство, кръгли маси, флип-чарт, маркери, компютър, техника за PowerPoint, максимум 3 страници презентация (1 за всеки избран документ); по едно копие от материали 1, 2 и 3 за участниците (виж т. 6.3, с.56).

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Определяне на националните инструменти, съотносими към правата на преживелите сексуално насилие и насилие, базирано на пола
- Разбиране по отношение на националното правосъдие и съдебни процедури в случаи на сексуално насилие и насилие, базирано на пола над малолетни
- Адаптиране на придобитите знания и приспособяването им в съответствие с конкретна аудитория.

Източник: De Luca N., Dimitrov I., Francis A., Gettos V., Katsounari J., Kourri V., Leitão S., Lenarčič B., Lo Cascio M., Loizidou N., Medarić Z., Olsson S., Shalamanova R. and Walker A. (2017) JudEx+: Програма за развитие на професионален капацитет за комуникация, подходяща за съдебни производства в случаи на сексуално насилие над деца. Ръководство за обучители.

4 Комуникация по отношение на насилието, базирано на пола в мултикултурен контекст

Теми & Учебни резултати

	Теми	Учебни резултати		
		Знания	Умения	Нагласи
3.1	Комуникация по отношение на насилието, базирано на пола в мултикултурен контекст - Знания и разбиране на невербалната комуникация в различните култури. - Умения за активно слушане. - Ролята на медиатора за общността и за повишаване на знанията в общността.	- Да се научат и придобие ясно разбиране за различните видове невербална комуникация и повишаване на знанията по отношение на различията в смисъла в зависимост от културалните различия. - Знания за добри и лоши практики, когато слушаме жени/момичета, преживели или живеещи в среда на насилие, базирано на пола. - Разбиране за ролята на медиатора в общността.	- Умения да се идентифицират различни типове невербална комуникация. - Развитие на умения за чувствителност и разбиране на значението на активното слушане в процеса на оказване на подкрепа на жени/момичета, преживели или живеещи в среда на насилие, базирано на пола. - Развитие на умения за ефективна комуникация, рефлексивна практика и умения за активно слушане	- Разбиране и знания за значението на невербалната комуникация върху нашите собствени умения за изслушване. - Участниците ще придобият увереност за тяхното позитивно влияние върху жени/момичета преживели насилие, базирано на пола.

Учебни дейности

4.1 Знания и разбиране на невербалната комуникация

Цели: Да даде на участниците знания и разбиране за различните форми на невербалната комуникация.

ОПИСАНИЕ:

- Дайте кратки дефиниции/обяснение за невербална комуникация. (5 мин.)
- Назовете заедно с групата различните видове невербална комуникация (напишете списък с отбелязаните заедно с групата видове невербална комуникация на флип-чарт). (10 мин.)
- Разделете участниците на 2, 3 или 4 по-малки групи, в зависимост от броя на участниците и им дайте примери за 1 или 2 различни видове невербална комуникация. (5 мин.)
- Помолете всяка група да даде примери за още 5 различни вида невербална комуникация. Групите трябва да изберат по един докладчик, който в края на упражнението да представи резултатите от работата пред всички участници. (30 мин.)
- Раздайте материали за невербална комуникация и дискутирайте с групата как различните видове невербална комуникация могат да бъдат възприемани по различен начин в различните култури. (20 мин.)

Тип дейност: Работа в група (голяма група и малки групи).

Продължителност: 70 мин.

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ: Достатъчно голямо пространство, което позволява на голямата група да се раздели на по-малки и да се чувстват комфортно или допълнителни стаи; Разпечатани материали за невербална комуникация (виж т. **Error! Reference source not found.**, с.70), флип-чарт, маркери и химикалки.

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Участниците придобиват по-добро разбиране и знания за видовете невербална комуникация, и знания за разликите в смисъла на различните видове невербална комуникация в различните култури.

Източник: N/A

4.2 Значението на усещането, оценяването и слушането

Цели: Да подпомогне участниците да научат колко е важно да бъдеш изслушван и влиянието върху отделната личност, когато не е изслушвана.

ОБЯСНЕНИЕ:

- Разделете групата на двойки.
- Единият участник в двойката е слушател, а другият ще се опита да разкаже важен момент от своя живот.
- Слушателят няма да слуша, ще намери да прави нещо друго, напр. ще гледа в телефона си, ще демонстрира разсеяност и няма да гледа събеседника си в очите.
- Попитайте участника, който е разказвал как се е почувствал като не е бил изслушан и е бил игнориран.
- Напишете споделените от разказвачите чувства, усещания, настроения на флип-чарт, така че всеки да може да ги види.
- В част 2, помолете участникът, който беше слушател сега да бъде разказвач и да сподели събитие от своя живот на другия участник. В този случай другият участник е активен слушател, като дава да се разбере, посредством жестове, мимики и въпроси, че е заинтересован от разказа.
- Попитайте участникът, който е разказвал как се е почувствал
- Напишете споделените от разказвачите чувства, усещания, настроения на флип-чарт, така че всеки да може да ги види.
- Раздайте материали за активно слушане.
- Стимулирайте дискусия за активното слушане и как то влияе върху нашите усещания и емоции.

Тип дейност: Ролева игра

Продължителност: 40 мин., в зависимост от броя на участниците

Пространство и материали: Достатъчно голяма стая за да могат участниците да се разделят по двойки; Материал за активното слушане (виж т. **Error! Reference source not found.**, с.72), флип-чарт и маркери.

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Участниците научават значението на активното слушане и от позитивна комуникация.

Източник:

4.3 Ролята на медиатора в общността – сценарии

Цели: Да разберат значението и ролята на медиатора в общността и по-конкретно каква ще бъде тяхната роля като медиатори в общността.

ОПИСАНИЕ:

- Прочетете пред всички сценарий, част 1.
- Разделете групата на 3 по-малки групи и раздайте сценария на всяка група.
- Осигурете хартия и химикалки на всяка група, за да записват своите отговори.
- Накарайте всяка група да даде обратна връзка пред всички за своя сценарий и за своите отговори.
- Обучаващият трябва да записва на флип-чарта добри и лоши практики от всеки от сценариите. Тази част от дейността трябва да е съпроводена от дискусия по отношение на ефективни практики и какви са важните елементи в процеса на предоставяне на подкрепа на жени/момичета преживели насилие, базирано на пола.
- Помолете всяка група да напише добра практика в свой сценарий, в който да включи ефективна подкрепа, комуникационни умения. Всяка група представя своя сценарий пред всички участници.
- Прочетете случая от сценарий, част 2 пред всички участници.
- Разделете участниците на 3 по-малки групи и раздайте сценарии на всяка група
- Осигурете хартия и химикалки на всяка група за да могат да отговорят на въпросите към сценария.
- Помолете всяка група да представи сценария, по който работи и отговорите на зададените в сценария въпроси.
- Обучаващият трябва да води бележки (на флип-чарт) за добра и лоша практика от всеки сценарий. Стимулирайте дискусията относно ефективната подкрепа и важните елементи при оказване на подкрепа на жени и момичета преживели насилие, базирано на пола.
- Помолете всяка група да напише версия на добра практика, като инкорпорира ефективна подкрепа, добри комуникационни умения. Всяка група представя своя сценарий пред участниците.
- Заедно с всички участници направете списък с качествата и компетенциите, необходими на медиатора в общността за да предостави ефективна подкрепа на жените, преживели насилие, базирано на пола. Определете и отговорностите на медиатора в национален контекст.

Тип дейност: Работа в група

Продължителност: 90 минути = Част първа; 180 минути = Част 2

Пространство и материали: Пространство, достатъчно голямо, така че да дава възможност участниците да се разделят по групи; Разпечатани версии на сценариите за всяка група (виж т. 6.7, с. 69), флип-чарт, маркери, хартия и химикалки.

Учебни резултати:

- Разбиране за влиянието на негативната комуникация, когато се предоставя подкрепа на жени/момичета, преживели насилие, базирано на пола.
- Запознаване с добри практики в случаи на насилие, базирано на пола.
- Развитие на умения и разбиране на значението на активното изслушване.

- Участниците се чувстват упълномощени и разбират отговорностите си в рамките на съответната държава.

5 'Повишаване на чувствителността в общността'

Модулът „Повишаване на осведомеността в общността“ е разработен в контекста на учебната програма на BASE за медиатор в общността. Целта му е да обедини участниците да общуват и да си сътрудничат със заинтересованите страни, за да се повиши осведомеността относно сексуалното насилие и насилието, базирано на пола в мигрантските общности.

Продължителността на настоящия модул на обучението ще бъде общо 7 часа, четири /4/, от които ще се провеждат лице в лице, а три ще се провеждат онлайн чрез индивидуално обучение. Избраният метод на обучението лице в лице е неформалното образование и опитното обучение, тъй като съответствието на знания и опит се счита за ефективен подход за разбиране на връзката между теорията и личния опит. Онлайн сесиите ще се съсредоточат повече върху интерактивната теория, като се използват медии - видеоклипове и творчески упражнения, за разбиране на стереотипите, основани на пола и насилието, базирано на пола, посредством един по-креативен и активен начин.

В края на модула участниците ще придобият знания за дейностите по повишаване на осведомеността и трябва да могат да адаптират упражненията за повишаване на осведомеността в мигрантските / бежанските общности, както и да развият способности за комуникация и сътрудничество със заинтересованите страни за повишаване на осведомеността относно сексуално насилие и насилието, базирано на пола сред мигрантските общности. Модулът също така цели да възпитава уважение и начини за справяне с половите стереотипи и с насилието, базирано на пола

Теми & Учебни резултати

Теми	Учебни резултати		
	Знания	Умения	Нагласи
Повишаване на знанията в общността	В края на модула участниците ще получат знания за дейностите по повишаване на осведомеността	В края на модула участниците трябва да могат да адаптират дейностите с цел повишаване на осведомеността сред мигрантските/бежанските общности, както и способности за общуване и сътрудничество със заинтересованите страни за повишаване на осведомеността относно сексуалното насилие и насилието, базирано на пола	Модулът има за цел да възпита уважение и да представи начините за справяне с джендър стереотипите и с насилието, базирано на пола
Възгледите на момичетата от мигрантските общности относно джендър ролите и динамиката в общността - Джендър стереотипи - Сексуално и насилие, базирано на пола - Насилие, базирано на пола чрез музика	В края на модула участниците ще имат познания за феномена „джендър стереотипи“ и за сексуално и полово, базирано насилие - Запознаване и дефиниране на феномена „сексуално насилие и насилие, базирано на пола“ - Разбиране за начините, по които социалните конструкции се възпроизвеждат - Запознаване с отделни форми на сексуалното насилие и насилието, базирано на пола - Запознаване с отражението и влиянието на сексуалното насилие и насилието, базирано на пола	В края на модула участниците ще могат да адаптират дейностите с цел да повишат знанията за джендър стереотипите и за сексуалното насилие и насилието, базирано на пола - Разпознаване на джендър стереотипите и сексуалното насилие и насилието, базирано на пола - Водене на дискусия относно джендър стереотипите и насилието, базирано на пола - Определяне на социалните конструкции и джендър стереотипи - Организиране на събития, насочени към повишаване на чувствителността по отношение на джендър стереотипите и насилието, базирано на пола - Анализ на своите собствени стереотипи, предразсъдъци и основни възприятия по отношение на джендър стереотипите и насилието, базирано на пола	Да култивира уважение и да обучи медиаторът в общността как да защитава правата на преживелите сексуално насилие и насилие, базирано на пола. - Да поемат ангажимент за борба със сексуалното насилие и насилието, базирано на пола - Да се изгради нетърпимост спрямо сексуалното насилие и насилието, базирано на пола - Да се застъпва за правата на човека и за правата на преживелите сексуално насилие и насилие, базирано на пола - Да оказва подкрепа на жените/момичетата от

		Адаптиране на дейностите по програмата BASE с цел повишаване на знанията сред мигрантските/бежанските общности относно джендър стереотипите и насилието, базирано на пола.	мигрантски/бежански общности в защита на техните права
--	--	--	--

Учебни дейности

Предложените упражнения са в рамките на настоящия модул. Материалите за всяко упражнение, а именно казуси, изявления и песни, могат да бъдат адаптирани в съответствие с националния контекст на всяка една страна, с цел да отговори на нуждите, идентифицирани от изследването, проведено в рамките на проекта.

5.1 Повишаване на осведомеността по отношение на сексуалното насилие и насилието, базирано на пола чрез музика и аудио-визуални материали

Цели: Участниците ще се запознаят с феномена по креативен начин и ще се създаде реторика и основа за взаимоотношения, базирани на уважение и без потисничество, и без сексуално насилие и насилие, базирано на пола

ОПИСАНИЕ:

- Обяснете на участниците, че искате да изследвате заедно феномена „джендър стереотипи“ и „насилие, базирано на пола“ по един креативен начин. Музикалната индустрия обикновено насърчава стереотипизирането на образа на жените и на мъжете. Обяснете на участниците, че ще слушате песента на Eminem и Rihanna 'Love the Way You Lie', YouTube https://www.youtube.com/watch?v=uelHwf8o7_U). В зависимост от преобладаващия за групата език, можете да изберете друга песен. Помолете участниците внимателно да слушат текста и да гледат видеото [5 мин.].
- Пуснете видеото с песента [5 мин.].
- Помолете участниците да опишат някои от стереотипите, представени в песента, както и да открият някои модели на сексуално насилие и насилие, базирано на пола. Запишете изброените стереотипи и модели [20 мин.].
- Помолете участниците да сформират 3-4 групи и раздайте текста на песента (по възможност и на националния език) на всяка група. Обяснете им, че трябва да открият в текста примери за възпроизвеждане на джендър стереотипи и насилие, базирано на пола и да ги променят, така че да се създаде картина на здравословна връзка, без насилие и да се възпроизведе една по-реалистична картина за ролите на жените и мъжете. Участниците не трябва да променят текста в цялата песен, достатъчно е да променят само припева, например [25 мин.].
- Помолете всяка група да представи направените в текста промени, като опишат кои стереотипи/модели на насилие са променени и как тези промени създават картина на здравословна връзка [20 мин.].
- Дискутирайте резултатите и обяснете как медиите, а и общността/обществото повтарят джендър стереотипите и създават погрешни нагласи сред цялото общество по отношение на ролите на жената и мъжа [15 мин.].

Тип дейност: Интерактивно упражнение, работа в група

Продължителност: 1 час и 30 мин.

ПРОСТРАНСТВО И МАТЕРИАЛИ: Компютър, интернет връзка, копия от песента, по възможност на английски и на националния език (виж т. **Error! Reference source not found.**, с.80)

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Разбиране за начините, по които някои от стереотипите се възпроизвеждат
- Запознаване и дефиниране на сексуалното насилие и насилието, базирано на пола и тяхното представяне и манифестиране
- Разпознаване на джендър стереотипите и на насилието, базирано на пола
- Дефиниране на социалните конструкти, социализация и стереотипи
- Водене на дискусия по отношение на джендър стереотипите и насилие, базирано на пола
- Организиране на събития с цел повишаване на осведомеността по отношение на джендър стереотипите и насилието, базирано на пола
- Адаптиране на дейностите по програмата BASE с цел повишаване на осведомеността сред мигрантските/бежанските общности по отношение на джендър стереотипите и насилието, базирано на пола

Източник: Адаптирано от проект *Play it for Change*, финансиран от Програмата “Права, равенство и гражданство” към ЕС, адаптирано от Maria Elli Doufexi Kaplani; КМОП.

Песен 'Love the Way You Lie', Eminem and Rihanna, лиценз на União Brasileira de Compositores, BMI - Broadcast Music Inc., UMPG.

5.2 Семейни въпроси

Цели: Изследване на домашното насилие като форма на насилие, което остава скрито или се възприема като нормално

ОПИСАНИЕ:

1. Помолете участниците да споделят някои примери на форми на насилие от тяхната общност или от друга общности, като ги записвате на флип-чарт, без да ги дискутирате [10 мин.].
2. Обяснете, че ще обсъждате заедно някои казуси и представете правилата на дискусията. Всеки казус трябва да се обсъжда в рамките на 5 мин. Трябва да подчертаете, че дискусията за домашното насилие е много лична дискусия и никой не трябва да се чувства задължен и/или под натиск да говори по темата повече, отколкото има желание [20 мин.].
3. След работата по казусите, направете връзка между феномена и реалната действителност [25 мин.]
4. След приключване на дискусията преминете към разглеждане и оценка на упражнението [10 мин.].

Насоки за дискусията в група:

I – Анализ на престъплението (20 мин.)

1. Какво мислите за престъплението? (въпросът е общ и има за цел да въведе участниците в темата; например, някой може да сподели, че икономическото и емоционалното насилие няма

същият ефект както физическото насилие, важно е да се обсъди, че всички форми на насилие имат сериозно влияние върху жертвата, напр. тя губи своята идентичност)

2. Къде би могло да се случи такова престъпление? Възможно ли е да се случи у съседите?
3. Намирате ли някакво обяснение за подобно престъпление?
4. Как би могла жертвата да се предпази? (Би ли потърсила помощ? От кого?)

II – Прехвърляне към социалната реалност (25 мин)

6. Знаете ли за подобни инциденти сред вашите познати и/или общност?
7. Какви форми може да има домашното насилие?
8. Какво могат да направят жертвите, ако имат нужда от помощ?
9. На каква сила/подкрепа могат да разчитат жертвите? (Напр., могат да прекъснат връзката с насилника, да се обадят в полицията, да потърсят помощ от роднини/приятели или съответни организации)
10. Назовете някои от причините за явлението.
11. Как домашното насилие може да бъде предотвратено и да преодолано?
12. Какво би могло/би трябвало да се направи от:
 - a. институциите?
 - b. местната общност?
 - c. хората, между които се случва насилието?
 - d. приятели и съседи?

Разбор на представената информация и оценка

Започнете с кратък преглед на работата на групата. След това, задайте следните въпроси и дайте отговори на:

- Колко често се случва домашното насилие във вашата общност и/или у вашите съседи?
- Кои права на човека са застрашени?
- Кои са факторите, които допринасят за явлението? (могат да бъдат посочени психологическите проблеми на извършителя, чувство за контрол и т.н.)
- Как можем да спрем домашното насилие? Какво би могло/би трябвало да се направи от:
 - a. институциите?
 - b. местната общност?
 - c. хората, между които се случва насилието?
 - d. приятели и съседи?

- Обсъдете различните форми на насилие, които са били дискутирани. Проверете отново направеният списък. Има ли още нещо, което можете да добавите?

Казуси:

Казус #1:

Аша (18) е женена за Тай (19) от 2 месеца. Преди да се оженят Тай е бил много мил с нея, обсипвал я е с комплименти, разхождали са се заедно и я е насърчавал да продължи своето образование в Университета. На следващия ден след сватбата, поведението на Тай се е променило: започнал е да казва на Аша, че нейното място е у дома, че не трябва да напуска къщата без негово съгласие, и че това е единственото, което трябва да прави. Тя дори е започнала да иска неговото разрешение за да ходи до магазина за да пазарува хранителни продукти. Преди 3 дни Тай е забранил на Аша да продължи да ходи в Университета, където те са срещнали преди да се оженят; казал ѝ е, че сега тя е съпруга и нейната работа е да се грижи за дома. Но Аша отишла на лекции, въпреки забраната на Тай. Тя била довольна, но Тай много бързо разбрал, че тя е нарушила забраната му. Тай се е ядосал, започнал да крещи, казвайки ѝ, че тя е безполезна и че няма право да учи, както той вече ѝ е казал. Аша се разплакала, но Тай не се е спрял. Заклучил я е в спалнята, обяснявайки ѝ, че това е нейното наказание заради факта, че е нарушила забраната му. Аша стояла затворена в спалнята за 2 дни, плачейки и без никаква комуникация с някого извън дома им.

(Форми на насилие, базирано на пола: контрол и изолация, психическо насилие, заплашване, емоционално насилие и вербално насилие)

Казус #2:

Алис е женена за Петър и те имат 2 деца, Аманда на 18 години и Алфред, който скоро ще навърши 16. Петър е водопроводчик и има ниско заплащане, а Алис работи като чистачка по домовете. Въпреки че тя също няма добро заплащане, Петър прибира всичките ѝ пари, тъй като „той е мъжът в къщата“ и я оставя с дребни суми. Той има пълен контрол над финансите в семейството, и понякога ги е харчи за купуването на алкохол. Съвсем наскоро Аманда е започнала работа в ресторант за да спечели пари за образованието си в колеж. Когато Петър е разбрал, че тя работи, той е заповядал всичките пари да му бъдат давани на него. Първоначално, Аманда се противопоставя, но баща ѝ я заплашил, че „това е неговата къща и докато тя живее под този покрив ще спазва неговите правила“, както и, че семейството няма пари за да я прати да се учи и тя трябва да допринесе за семейните финанси. Аманда се е примирила и е дала цялата си заплата на баща си. На следващия ден, Петър се е прибрал с 2 бутилки алкохол. Сега и двете, Алис и Аманда работят за да подкрепят семейството.

(Форми на насилие, базирано на пола: икономическо насилие, емоционално насилие)

Казус #3:

Банас е правила няколко опита да алармира полицията, че животът ѝ е в опасност. През декември 2005, нейният баща я е нападнал и е направил опит да я убие. Тя е била много уплашена и е

отишла в полицията. Но нейния случай не е бил разгледан със съответното внимание от разследващия полицай.

Банас е избягала, но по-късно се е върнала при семейството и се е опитвала да крие, че има приятел, на връзката им е била разкрита и са ѝ забранили да се вижда с приятеля ѝ. Банас е била принудена да стои в къщи, като тя е вярвала, че е защитена, тъй като нейната майка също е била у дома.

Банас изчезва на 24 януари 2007 и нейното разчленено тяло е намерено в куфар, изгорен в градината преди 3 месеца. По време на разследването бащата и вуйчото на Банас са признали, че те са поръчали убийството, тъй като тя е била срам за семейството, бидейки във връзка с мъж, когото семейството не одобрява. Банас е била на 20 г., когато е била убита.

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/6722699.stm>; 11 юни 2007

(Форми на насилие, базирано на пола: контрол и изолация, психическо насилие, насилие, базирано на честта)

Казус #4

Амира е на 4 години, когато нейното семейство бяга от гражданската война в тяхната страна и се настаняват в Европа, където нейното ранно детство е било изключително щастливо.

Една сутрин, когато е на 11 години, майката на Амира ѝ предлага да посетят нейната леля, така че Амира ще може да си играе с братовчедката, която е на нейната възраст. Това, което Амира не е знаела е, че майката и лелята са организирали „генитално обрязване“ на двете си дъщери. Майката и лелята вярвали, че това е необходимо, тъй като в противен случай, момичетата никога няма да могат да се оженят.

Внезапно майката и лелята грабнали Амира. “Те ме държаха, а една жена, която никога преди това не бях виждала, започна да ме обрязва. Аз крещях, а моята леля сложи ръката си на устата ми за да не крещя силно. Леля ми ми каза: „Обещай, че никой никога няма да научи!“. Амира споделя, че ако разкаже хората от нейната общност ще помислят, че тя ги обвинява и ще ѝ се наложи да избяга от общността. „А аз не искам моите родители да бъдат изпратени в затвор“

Адаптирано от <http://www.dailymail.co.uk/femail/article-505796> 3 януари 2008 и www.fgmnetwork.org

(Форми на насилие, базирано на пола: сексуално насилие)

Бележки за обучаващия:

Домашното насилие и тормоз не е дискриминация. То се случва както при хетеросексуални, така и при хомосексуални двойки. То се случва във всички възрасти, етноси и във всички социални слоеве на населението. И докато жените са по-често жертви, то мъжете също могат да бъдат тормозени – предимно вербално и емоционално. Домашното насилие, известно още като насилие в двойката, е насилие, в което единият от партньорите се опитва да контролира и да доминира над другия партньор.

В повечето от случаите на домашно насилие жените са жертви, насилието се случва в дома (оттам и наименованието „семейни въпроси“).

По време на тази дейност, имайте предвид чувствителността на темата и защитата на анонимността (някои участници биха могли да бъдат жертви на домашно насилие). Много ясно изразете виждането си, че никой не трябва да се чувства под натиск, некомфортно или да дискутира проблем, който не желае да дискутира. Вие трябва да сте готови да промените детайл/и по време на дейността и да замените един казус с друг с цел да посрещнете нуждите на участниците.

Възможно е мъжете участници да реагират срещу част или срещу цялата дискусия. Имайте предвид, че целта не е да накараме мъжете/момчетата да се чувстват виновни за това, което други мъже/момчета извършват. Понякога някои хора изказват мнение, че мъжете са част от групата на потиснатите в патриархалното общество, което като изказване би могло да доведе до интересна дискусия. Възползвайте се!

Завършете сесията с минута мълчание в памет на жертвите на домашно насилие. Това е силен момент, с който поставяте основата на съвместни действия в подкрепа на жертвите.

НАСИЛИЕ НАД ЖЕНИТЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИЗНЕН ЦИКЪЛ (Източник: Violence against Women. Information Pack. World Health Organisation, 1997)	
Фаза	Вид насилие
Преди раждането	Селективен аборт, в зависимост от пола на ембриона; влияние върху плода, ако жената е била бита по време на бременността
Ранно детство	Убийства; сексуално и психическо насилие
Юношество и зряла възраст	Изнасилване и сексуален тормоз; извършване на сексуални контакти с цел добиване на финансови средства /ученички правят секс с т.нар. “sugar daddies”/; инцест; сексуален тормоз на работното място и на публични места; насилствена проституция и порнография; трафик на жени и момичета; изнасилване в рамките на брака; насилствено забременяване; убийства или подтикване към самоубийство
Напреднала възраст	Убийство или подтикване към самоубийство на вдовици, поради икономическа зависимост; сексуално, психическо и физическо насилие

Тип дейност: Казуси и работа в група

Продължителност: 1 час и 5 мин.

Пространство и материали: Флип-чарт и маркери, компютър и PPP, насоки

Учебни резултати:

- Запознаване и идентифициране на сексуалното и полово, базираното насилие
- Запознаване и идентифициране на сексуалното и полово, базираното насилие и начините, по които то се демонстрира и популяризира
- Придобиване на познания за някои от влиянията, които оказват върху жертвата сексуалното и полово, базираното насилие
- Дефиниране на социалните конструкции, социализацията и стереотипите
- Водене на дискусии по темата за сексуалното и полово, базираното насилие
- Организиране на събития с цел повишаване на знанията относно джендър стереотипите и сексуалното и полово, базираното насилие
- Адаптиране на дейностите по Програмата BASE с цел да се повишат чувствителността и знанията сред мигрантските/бежанските общности относно джендър стереотипите и сексуалното и полово, базираното насилие

Източник: Съвет на Европа (2012). *Compass: Manual for Human Rights Education with Young People*, activity 'Domestic Affairs'. Достъпно на: <https://www.coe.int/en/web/compass/introduction-to-the-2012-edition>, адаптирано от Maria Elli Doufexi Kaplani; КМОП.

5.3 Завързан с червен конец

Цели: Да се осъзнае необходимостта от съвместна подкрепа с цел защита и предотвратяване на сексуалното насилие и насилието, базирано на пола, както и необходимостта от връзка и сътрудничество между общността и обществото като цяло.

Описание: Преди началото на дейността тайно инструктирайте няколко от участниците да застанат един до друг и когато им подадете сигнал да пуснат конца, който държат.

1. Участниците стоят в кръг.

2. Фасилитаторът свързва непрекъснато всички членове на кръга, развивайки червената нишка, като същевременно създава мрежа.

3. След това обяснява на участниците, че целта им е да запазят създадената мрежа, така че тя да може да понесе, задържи и предпази човек от падане.

4. Водещият инструктира участниците да държат нишката възможно най-здраво и силно, за да може мрежата да бъде максимално опъната. Подчертава се, че участниците трябва да обърнат внимание, че на тавана има човек, който може да падне по всяко време.

5. След минута обучаващият дава сигнал на предварително инструктирани участници да пуснат нишката.

6. Останалите участници могат да имитират реакцията на тези няколко участника и да освободят нишката или да я задържат. Въпреки това, дори и да го държат, мрежата ще се срина [5 мин.].

След приключване на дейността обучаващият обяснява на участниците, че тази мрежа символизира подкрепящата мрежа за жертвите на сексуално и полово, базирано насилие. Тази мрежа може да включва семейството и приятелите на жертвата, полицията, съответните организации, съседите и т.н. След това с групата започва разговор, за да се отговори на следните въпроси [10 мин.]:

- Какво точно се е случило?
- Защо не са следвали инструкциите, които са ви били дадени? (което означава да задържите конца и да обърнете внимание)
- Знаете ли, че ако пуснете или разхлабите защитната мрежа, това ще бъде опасно за даден човек? Как решихте да действате по този начин? (хората може да са били повлияни от реакцията на инструктираните участници?)
- Какво ви повлия да реагирате така? Защо?
- Мислите ли, че случилото се в кръга съответства на реалния живот? Моля, дайте примери.
- Ако мрежата символизира поддържащата мрежа, какъв би бил резултатът, ако поддържаеме спокойно отношение към тях или ако сме повлияни от отношението на другите?

Тип дейност: Стимулиране за повишаване на осведомеността

Продължителност: 15 мин.

Пространство и материали: Здрав червен конец

УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ:

- Организиране на събития за повишаване на осведомеността за сексуалното и полово, базираното насилие
- Адаптиране на дейностите по Програмата BASE с цел повишаване на осведомеността сред мигрантските/бежанските общности
- Възпитание на нетолерантност спрямо сексуалното и полово, базираното насилие
- Застъпничество за правата на човека и правата на жертвите на сексуално и полово, базирано насилие
- Придобиване на увереност и упълномощаване на жените и момичетата от мигрантски/бижански общности да защитават своите права
- Готовност да работят срещу сексуалното и полово, базираното насилие

Източник: Tsironis, C., Albani, C., Sitziouki, M., Tsirona, E. (ND). KEPAD and KMOP. *Ατενί-ζω: Εκπαιδευτικό εγχειρίδιο ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης για την παράνομη διακίνηση & εμπορία ανθρώπων*. Адаптиран от Maria Elli Doufexi Karplani; KMOP.

5.4 Къде стоя?

Цели: Участниците ще обменят мнения и идеи за сексуалното и полово, базираното насилие.

ОПИСАНИЕ:

1. Подгответе пространството, като в центъра на стаята поставите линия, и в едната част поставите плакат с надпис „Съгласен съм“, а в другата - плакат „Не съм съгласен“.
2. Помолете участниците да застанат в средата на стаята, където е разположена струната. Обяснете им, че ще изследвате феномените на джендър стереотипите и насилието, базирано на пола, с по-интерактивна дискусия. Обяснете, че сега ще прочетете няколко твърдения, с които хората могат да се съгласят или да не се съгласят. Обяснете, че участниците могат да заемат всяка точка по (въображаемата) линия, но че трябва да се опитат да се позиционират, доколкото е възможно, до хора, чиито възгледи почти съвпадат с техните собствени. Допуска се кратка дискусия, докато хората намират местата си [5 мин.].
3. Прочетете на свой ред изявленията.
4. Стимулирайте размисъл и дискусия. Помолете тези в крайните точки да обяснят защо са заели тези крайни позиции. Попитайте някого в близост до центъра дали позицията им показва липсата на силно мнение или липсата на знания
5. Позволете на хората да се променят своята позиция, докато слушат коментарите на другите [30 мин.].
6. След като сте преминали през изявленията, върнете групата за разбор [15 мин.].

Изявления

1. Някои хора толерират насилието, защото го одобряват и дори го искат.
2. Не е работа на правителството да гарантира защита от насилие, а на хората!

3. Всички хора трябва да имат еднакви права.
4. Ако една жена преживява насилие в семейството, тя трябва да не разказва за него, тъй като би било обидно да го споделя с някого.
5. Домашното насилие не е работа на общността.
6. Нормално е една жена да прави това, което казва съпругът ѝ, дори и да не иска.
7. Правата на жените са права на човека и трябва да се спазват.
8. Една от основните отговорности на всяко правителство е да гарантира защитата на правата на всички граждани.
9. Ние не сме родени с права; ние ги получаваме.
10. Жените не трябва да се нуждаят от позволенията на партньора си.
11. Ако знаем, че някой е жертва на насилие, трябва да го стимулираме и подкрепим да предприеме мерки.
12. Ако поддръжката не може да бъде гарантирана, няма смисъл да се съобщава за инцидента.
13. Ако някой говори с нас по унизителен начин, това е насилие.
14. Можем да помогнем за предотвратяване на насилието, като не предаваме тази култура на следващото поколение.
15. Ако не можем да разрешим нещо сами, не е срамно да поискаме помощ.

Тип дейност: Интерактивно упражнение, интерактивен диалог

Продължителност: 50 мин.

Пространство и материали: Плакати „Съгласен съм“ и „Не съм съгласен“, линия /струна, въже/ за разделяне на пространството, копие от изявленията

Учебни резултати:

- Запознаване с и идентифициране на феномена сексуално и полово, базирано насилие
- Запознаване с и дефиниране на феномена сексуално и полово, базирано насилие и на някои от неговите прояви
- Запознаване с някои от въздействията на сексуалното и полово, базираното насилие
- Разпознаване на половите стереотипи и на феномена сексуално и полово, базирано насилие
- Провеждане на дискусии относно джендър стереотипите и относно сексуалното и полово, базираното насилие
- Организиране на събития за повишаване на осведомеността относно джендър стереотипите и относно сексуалното и полово, базираното насилие
- Анализирание на собствените си стереотипи, предразсъдъци и общи възприятия за джендър стереотипите и относно сексуалното и полово, базираното насилие и критичен анализ на нашите възприятия

- Адаптиране на дейностите на Програмата BASE за повишаване на осведомеността на мигрантите / бежанците относно джендър стереотипите и SGBV

Източник: Съвет на Европа (2012). *Compass: Manual for Human Rights Education with Young People*, activity 'Where do you stand?'. Достъпен на: <https://www.coe.int/en/web/compass/introduction-to-the-2012-edition>

6 Материали

6.1 Видове сексуално насилие

Широка гама от сексуални насилствени действия могат да се случат при различни условия и обстоятелства. Някои от тях могат да бъдат намерени в следния списък⁴:

- Изнасилване в брака или в интимната връзка;
- Изнасилване от непознат;
- Систематично изнасилване по време на военен конфликт;
- Нежелани сексуални намеци или сексуален тормоз, вкл. предложения за сексуален акт в замяна на услуга;
- Сексуално насилие на хора с умствени или физически увреждания;
- Сексуално насилие над деца;
- Принудителен брак или съвместно съжителство, включително брака на деца;
- Отричане на правото да се използва контрацепция или да се приемат други мерки за защита срещу болести, предавани по полов път;
- Принудителен аборт;
- Насилствени действия срещу сексуалната цялост на жените, включително осакатяване на женските полови органи и задължителни проверки за девственост;

⁴ World Health Organisation, Chapter 6, online: https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/global_campaign/en/chap6.pdf accessed on the 2/9/2019

6.2 КОНВЕНЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО (кратка версия)

Член 1 Дефиниция за дете

Всяко човешко същество на възраст под 18 години се ползва с пълни права по тази Конвенция

Член 2 Без дискриминация

Конвенцията зачитат и осигуряват правата на всяко дете без каквато и да е дискриминация, независимо от расата, цвета на кожата, пола, езика, религията, политическите или други възгледи, националния, етническият или социалният произход, имущественото състояние, инвалидност, рождение или друг статут на детето или на неговите родители или законни настойници.

Член 3 Висшите интереси на детето

Всички институции и организации предоставят услуги, съобразени с висшия интерес на детето.

Член 4: Осъществяване на правата

Държавите са длъжни да предприемат мерки за осъществяване на правата на детето

Член 5: Родителски права и развитие на способностите на децата

Държавите зачитат правата и отговорностите на семейството, които са насочени към развитието на способностите на детето.

Член 6: Оцеляване и развитие

Всяко дете има право на живот. Държавите осигуряват оцеляването и развитието на всяко дете

Член 7: Име и гражданство

Всяко дете има право на име и гражданство и трябва да бъде регистрирано незабавно след раждането му, и доколкото е възможно, детето има правото да познава и да бъде отглеждано от своите родители.

Член 8: Самоличност

Държавите зачитат правото на детето да запази своята самоличност, вкл. гражданство, име и семейни връзки

Член 9: Разделяне от родителите

Детето не трябва да бъде разделяно от родителите, освен когато компетентните власти решат в съответствие с приложимите закони и процедури и при възможност за съдебен преглед, че такова разделяне е необходимо за висшите интереси на детето. Децата, които са разделени от родителите си имат право да поддържат контакт с родителите си, освен ако това не противоречи на висшите интереси на детето.

Член 10: Събиране на семейството

Семейства, които живеят в различни държави имат право да се преместят, така че родителите и децата да бъдат в контакт или да се осигури събиране на семейството.

Член 11: Прехвърляне и невръщане на деца

Държавите предприемат мерки за предотвратяване на незаконното прехвърляне на деца от тяхната собствена страна

Член 12: Възгледите/мнението на детето

Детето има право да изрази свободно своите възгледи по всички въпроси, отнасящи се до него, и неговото мнение да бъде взето под внимание

Член 13: Свобода на изразяване

Детето има право да получава и предава информация, но такава, която не е вредна за него или за другите.

Член 14: Свобода на мисълта, съвестта и религията

Детето има право на свобода на мисълта, съвестта и религията, което може да подлежи само на такива ограничения, които са не нарушават безопасността и правата на другите. Родителите трябва да осигурят ръководство на детето при упражняването на тези свободи

Член 15: Свобода на сдружаване

Детето има право да се среща с други деца и да се приобщава към групи и организации, освен ако това не нарушава правата на другите.

Член 16: Защита на личния живот

Детето има право на личен живот. Законът трябва да го защитава от намеса в неговия личен живот, семейство, дом или кореспонденция, и от незаконно посегателство срещу неговата чест и репутация

Член 17: Достъп до необходима информация

Детето има право на достъп до информацията, предоставяна от медиите. Телевизия, радио и вестници трябва да предоставят информация, която е подходяща за децата и която не е вредна за него.

Член 18: Отговорност на родителите

Двамата родители носят обща отговорност за отглеждането и развитието на детето, като се ръководят от висшите интереси на детето. Държавата трябва да подпомага родителите като осигурява създаване на институции, служби и услуги в областта на грижите за децата.

Член 19: Защита от насилие и небрежно отношение

Държавите осигуряват закрила на детето от всички форми на физическо или умствено насилие, посегателство или злоупотреба, липса на грижи или небрежно отношение, малтретиране или експлоатация, включително сексуални престъпления, докато то е под грижите на родителите си или на единия от тях, на законния си настойник или на всяко друго лице, на което то е поверено.

Член 20: Защита на дете, лишено от семейна среда

Дете, което е лишено от семейна среда, има право на специална закрила и помощ от хора, които зачитат неговата религия, култура и език.

Член 21: Осиновяване

При осиновяване, висшите интереси на детето трябва да бъдат първостепенно съображение. Този принцип трябва да се отнася както в случаите когато децата се осиновяват в страната, в която са родени, така и когато се осиновяват в страна, различна от страната му на рождение.

Член 22: Деца бежанци

Децата, които са бежанци имат същите права като децата, родени в същата страна.

Член 23: Деца с увреждания

Деца с увреждания, без значение какъв вид е увреждането, имат право на специална грижа и подкрепа, която да им осигури пълноценен и независим живот

Член 24: Здраве и здравни услуги

Детето има право на добро качество на здравеопазване, чиста вода, здравословна храна, и незамърсена околна среда, така че да бъде осигурен защита на тяхното здраве. Богатите държави трябва да подкрепят бедните държави при осигуряването на тези условия за здраве и здравни услуги.

Член 28 1. Държавите - страни по Конвенцията, признават правото на детето на образование и с оглед на осъществяването на това право във все по-голяма степен и при еднакви възможности те поспециално трябва: а) да направят началното образование задължително и безплатно за всички; б) да насърчават развитието на различни форми на средно образование, включително общо и

Член 25: Контрол относно настаняването

Грижите, които се предоставят на дете, което се отглежда от компетентните власти, а не от техните родители, трябва да бъдат редовно контролирани.

Член 26: Социална защита

Държавата трябва да предоставя достатъчно средства за социална защита на дете от семейство в нужда.

Член 27: Жизнен стандарт

Детето има право на жизнен стандарт, който е достатъчно добър за да посрещне неговите физически и психологически нужди. Държавата трябва да подпомага семействата, които не могат да си позволят да осигурят този стандарт.

Член 28: Образование

Детето има право на образование. Училището трябва да уважава човешкото достойнство на всяко дете. Началното образование трябва да бъде безплатно. Заможните страни трябва да подпомагат бедните страни да постигнат това.

Член 29: Цели на образованието

Образованието трябва да допринася за развитието на личността и таланта на всяко едно дете. То трябва да възпитава детето в уважение към неговите родители, към неговата собствена и към други култури.

Член 30: Деца от малцинствен произход или коренно население

Детето има право учи и говори на езика на своето семейство, без значение дали този език се споделя от мнозинството от населението или не.

Член 31: Отдых, почивка и културни дейности

Всяко дете има право на отдых и игра, както и на широка гама от различни дейности.

Член 32: Детски труд

Държавата трябва да защити детето опасен труд или от труд, който може да бъде вреден за неговото здраве или образование.

Член 33: Употреба на наркотици

Държавата трябва да защити децата от употреба на наркотици.

Член 34: Сексуална експлоатация

Държавата трябва да защити децата от сексуална експлоатация.

Член 35: Отвличане, продажба и търговия

Държавата трябва да предотвратява отвличането, продажбата и търговията на деца.

Член 36: Други форми на експлоатация

Децата трябва да бъдат защитени от всяка дейност, която е опасна за неговото здраве и развитие.

Член 37: Изтезание и лишаване от свобода

Дете, което е нарушило закона, не трябва да бъде подлагано на изтезания. Детето не може да бъде изпращано в затвор с възрастни и трябва да има контакт със своето семейство.

Член 38: Въоръжени конфликти

Държавата не трябва да позволява на деца под 15 години да бъдат приемани в армията. Децата в конфликтни зони трябва да получат специална защита.

Член 39: Възстановяване и социална реинтеграция

Дете, което е било подложено на небрежност и насилие имат право на специална защита с цел възстановяване на своето себеуважение.

Член 40: Деца в конфликт със закона

Всяко дете, което е заподозряно, обвинено или признато за виновно в нарушаване на закона, има право да бъде третирано по начин, съвместим с чувството за достойнство и собствена стойност на детето, който укрепва зачитането от детето на основните права и свободи на човека

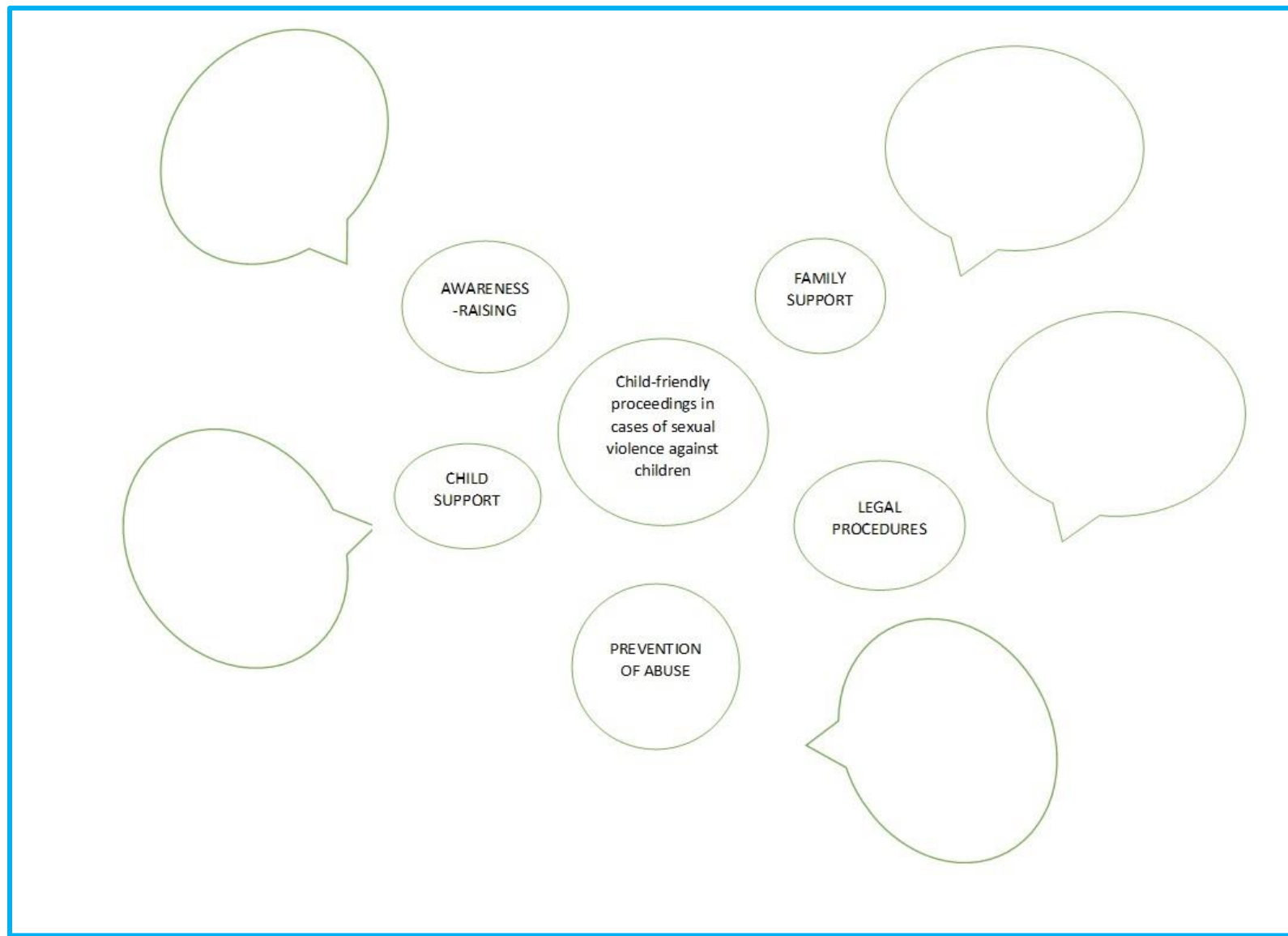
Член 41: Съобразяване с високи стандарти

Ако законодателството в една държава предоставя по-високи стандарти за защита на детето от Конвенцията, то се прилага националното законодателство.

Член 42: Прилагане на Конвенцията

Държавите трябва да разпространяват Конвенцията сред родителите и децата.

6.3 Материал за дейността „Карта на междуинституционалното сътрудничество“



6.4 Материал за дейност „Правосъдие, съобразено с правата на детето в случаи на сексуално насилие и на насилие, базирано на пола“

Материал 1: Конвенция на Съвета на Европа за закрила на децата срещу сексуална експлоатация и сексуално насилие

Член 5 Набиране, обучение и повишаване на осведомеността на лицата, които работят в контакт с деца

1. Всяка страна предприема необходимите законодателни или други мерки за насърчаване на осведомеността за закрила на правата на децата сред лицата, които са в редовни контакти с деца в образованието, здравеопазването, социалната защита, съдебния и правоприлагащия сектор, както и в области, свързани със спорта, културата и свободното време.
2. Всяка страна предприема необходимите законодателни или други мерки, за да гарантира, че лицата, посочени в параграф 1, имат достатъчно познания за сексуалната експлоатация и сексуалната злоупотреба с деца, начините за тяхното разпознаване и за посочената в член 12, параграф 1 възможност.
3. Всяка страна предприема необходимите законодателни или други мерки в съответствие с вътрешното си законодателство, за да осигури условията за достъп до професиите, чието упражняване предполага редовни контакти с деца, да гарантират, че кандидатите за тези професии не са били осъждани за актове на сексуална експлоатация или сексуално насилие над деца.

Член 6 Образование за деца

Всяка страна предприема необходимите законодателни или други мерки, за да гарантира, че в рамките на началното и средното образование децата получават информация относно рисковете от сексуална експлоатация и сексуално насилие, както и за начините да се предпазят, адаптирана към нивото на техните способности. Тази информация, осигурявана в сътрудничество с родителите, когато е уместно, се предоставя в по-общия контекст на информация за сексуалността, като следва да се обръща специално внимание на рискови ситуации, по-специално свързаните с използването на новите информационни и комуникационни технологии.

Член 9 Участие на децата, частния сектор, медиите и гражданското общество

1. Всяка страна насърчава участието на деца, в съответствие с нивото на техните способности, в разработването и прилагането на държавни политики, програми и други инициативи в областта на борбата срещу сексуална експлоатация и сексуална злоупотреба с деца.
2. Всяка страна насърчава частния сектор, по-специално сектора на информационните и комуникационни технологии, туризма и туристическата индустрия, банковия и финансовия сектор, както и гражданското общество, да участват в разработването и изпълнението на политики за предотвратяване на сексуална експлоатация и сексуална

- злоупотреба с деца и да прилагат вътрешни норми чрез саморегулиране или съвместно регулиране.
3. Всяка страна насърчава медиите да предоставят подходяща информация за всички аспекти на сексуална експлоатация и сексуална злоупотреба с деца при надлежно зачитане на независимостта на медиите и свободата на пресата.
 4. Всяка страна насърчава финансиране, включително, когато е уместно, чрез създаването на фондове, на осъществяваните от гражданското общество проекти и програми за превенция и защита на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие.

Карта за дискусия 1: Конвенция на Съвета на Европа за закрила на децата срещу сексуална експлоатация и сексуално насилие

1. Обсъдете как чл. 5, 6, 9 се прилагат във вашата страна. За всеки член дайте:

- * Конкретен пример, който илюстрира практическото приложение.
- * Очертайте нуждата от развитие, като предложите идеи за прилагане в практиката.

2. Обсъдете контекста, в който понастоящем във вашата страна се провеждат интервюта с дете, преживяло сексуално насилие. Очертайте положителните и отрицателните аспекти. Предложете оптималния сценарий за комуникация, подходяща за деца

Материал 2: Насоки на Комитета на министрите на Съвета на Европа за правосъдие, съобразено с интересите на детето

III. Основни принципи

1. Насоките се основават на съществуващите принципи, залегнали в инструментите, посочени в преамбюла, и на съдебната практика на Европейския съд по правата на човека.
2. Тези принципи са доразвити в разделите по-долу и следва да се прилагат за всички глави от настоящите насоки.

A. Участие

1. Следва да се зачита правото на всички деца да бъдат информирани относно техните права, правото да им се предоставят подходящи начини за достъп до правосъдие и да се допитват до тях и да бъдат изслушвани в съдебните производства, в които те участват или които ги засягат. Това включва отдаването на подобаващо значение на възгледите на децата, като се имат предвид зрелостта и каквито и да било затруднения в общуването, които те могат да имат, с цел тяхното участие да бъде смислено.
2. Децата следва да се считат и да бъдат третирани като пълноценни носители на права и следва да са оправомощени да упражняват всички свои права по начин, който взема под внимание тяхната способност да формират свои собствени възгледи, както и обстоятелствата по случая.

Б. Висши интереси на детето

1. Държавите членки следва да гарантират ефективното прилагане на правото на децата техните висши интереси да бъдат първостепенно съображение във всички въпроси, в които те участват или които ги засягат.
2. При преценката на висшите интереси на участващите или засегнатите деца:
 - а. следва да се придава необходимото значение на техните възгледи и мнения;
 - б. всички други права на детето, като например правото на достойнство, свобода и равноправно третиране, следва да се зачитат във всички случаи;
 - в. следва да се възприеме всеобхватен подход от всички имащи отношение органи, така че да се вземат под внимание всички засегнати интереси, включително психологическото и физическо благосъстояние и правните, социалните и икономически интереси на детето.
3. Висшите интереси на всички деца, които участват в една и съща процедура или дело, следва да се преценяват поотделно и съгласуват помежду си с оглед изглаждането на евентуалните конфликти на интереси сред децата.
4. Макар съдебните органи да притежават окончателните правомощия и отговорността за взимане на окончателните решения, държавите членки следва да положат, където е необходимо, съгласувани усилия за установяване на мултидисциплинарни подходи с цел преценяването на висшите интереси на децата в процедурите, в които те участват.

В. Достойнство

1. Децата следва да се третират със загриженост, деликатност, справедливост и уважение по време на всяка процедура или дело, с особено внимание към тяхното лично положение, благополучие и специфични нужди, и с пълно зачитане на тяхната физическа и психологическа неприкосновеност. Те следва да получават такова отношение независимо по какъв начин са били въввлечени в съдебни или несъдебни производства или други процедури, и без оглед на техния правен статут и роля в каквато и да било процедура или дело.

2. Децата не се подлагат на изтезания или нечовешко или унижително отношение или наказание.

Г. Защита от дискриминация

1. Правата на децата се гарантират без дискриминация на каквато и да е основа като пол, раса, цвят на кожата или етнически произход, възраст, език, религия, политически или други възгледи, национален или социален произход, социално-икономическа среда, статут на техния(те) родител(и), принадлежност към национално малцинство, имуществено състояние, раждане, сексуална ориентация, полова принадлежност или друг признак.

2. Може да е необходимо да бъдат предоставени специална закрила и съдействие на по-уязвими деца, като например деца мигранти, деца бежанци или търсещи убежище, деца без придружител, деца с увреждания, бездомни и безпризорни деца, ромски деца, и деца в домове за настаняване..

IV. Правосъдие, съобразено с интересите на детето, преди, по време на и след съдебни производства

A. Общи елементи на правосъдието, съобразено с интересите на детето

1. Информация и съвети

1. От момента на тяхното първо съприкосновение със съдебната система или друг компетентен орган (например полицията, имиграционните, образователните, социалните или здравните служби) и по време на целия този процес, децата и техните родители следва да бъдат незабавно и подходящо информирани, *inter alia*, за:

а. техните права, в частност специалните права на децата във връзка със съдебни или несъдебни процедури, в които те са или могат да бъдат въввлечени, както и за наличните способности за защита срещу възможното нарушаване на техните права, включително възможността за прибягване до съдебни или несъдебни производства или други процедури. Това може да включва информацията относно очакваната продължителност на производството и възможностите за обжалване и достъпа до независими механизми за подаване на жалби;

б. прилаганите система и процедури, като се вземат под внимание особеното място на детето и ролята, която то може да изпълнява в тях, както и различните процесуални етапи;

в. съществуващите механизми за оказване на подкрепа на детето, когато то е въввлечено в съдебни или несъдебни производства;

г. уместността и възможните последствия от дадени съдебни или извънсъдебни производства;

д. когато е приложимо, обвиненията или последващия отговор на тяхна жалба;

е. времето и мястото на съдебното производство и други свързани събития като например изслушвания, в случай че детето е лично засегнато;

ж. общия ход и резултата от производството или процедурата;

з. наличието на мерки за защита;

и. съществуващите механизми за преразглеждане на решения, засягащи детето;

й. съществуващите възможности за получаване на обезщетение от правонарушителя или от държавата посредством съдебния процес, посредством алтернативно гражданско производство или чрез други процедури;

к. наличието на услуги (здравни, психологически, социални, устен и писмен превод и други) или организации, които могат да окажат подкрепа, както и способите за достъп до тези услуги, в това число осигуряването на спешна финансова помощ, когато е приложимо;

л. всички налични специални договорености за възможно най-добра защита на техните висши интереси, в случай че пребивават в друга държава.

2. Информацията и съветите следва да се поднасят на децата по начин, отговарящ на тяхната възраст и зрелост, на език, който те могат да разберат и който е съобразен с техния пол и култура.

3. По правило информацията следва да се предоставя непосредствено както на детето, така и на родителите или законните представители. Предоставянето на информация на родителите не следва да бъде алтернатива за предоставянето на детето.

4. Следва да се осигурят и разпространят сред широката общественост адаптирани за деца материали, съдържащи подходяща правна информация, и да се създадат специални информационни услуги за деца, като например специализирани уебсайтове и телефонни линии за оказване на помощ.

5. Информацията относно каквито и да е обвинения срещу детето трябва да се предоставя незабавно и непосредствено след тяхното предявяване. Тази информация следва да се предостави както на детето, така и на родителите, по такъв начин, че те да разберат конкретното обвинение и възможните последствия от него.

2. Защита на личния и семейния живот

6. Личният живот и личната информация на децата, които участват или са участвали в съдебни или несъдебни производства и други процедури, следва да бъдат защитени в съответствие с националното законодателство. В общия случай това предполага, че никаква информация или лични данни, които биха разкрили или непряко биха позволили разкриването на самоличността на детето, не могат да бъдат предоставяни или

публикувани, особено в медиите, включително изображения, подробни описания на детето или неговото семейство, имена и адреси, аудио- или видеозаписи и т.н.

7. Държавите членки следва чрез законодателни мерки или мониторинг върху саморегулацията на медиите да предотвратят нарушаването на правото на личен живот, описано в насока 6, от страна на медиите.

8. Държавите членки следва да предвидят ограничен достъп до всички записи или документи, съдържащи лични и чувствителни данни за деца, и по-специално във връзка с производства, в които те участват. В случай че е необходимо прехвърлянето на лични и чувствителни данни, имайки предвид висшите интереси на детето, държавите членки следва да уредят това прехвърляне в унисон със съответното законодателство в областта на защитата на данни.

9. Във всички случаи, в които децата са изслушвани или дават показания в съдебни или несъдебни производства или други процедури, за предпочитане е, когато е уместно, това да се извършва при закрити врата. По правило следва да присъстват само пряко засегнатите лица, при условие че те не възпрепятстват даването на показания от децата.

10. Специалистите, които работят професионално със и за децата, следва да се придържат към строга поверителност, освен ако не съществува опасност от причиняване на вреда на детето.

3. Безопасност (специални превантивни мерки)

11. Във всички съдебни и несъдебни производства или други процедури децата следва да бъдат защитени срещу понасянето на вреди, включително сплашване, отмъщение и вторично виктимизиране.

12. Професионалистите, работещи със и за децата, следва, когато е необходимо, да бъдат подлагани на редовни проверки в съответствие с националното законодателство и без да се засяга независимостта на съдебната власт, с цел да се гарантира пригодността им за работа с деца.

13. Следва да се прилагат специални предпазни мерки спрямо децата в случаите, когато предполагаемият извършител е родител, член на семейството или лице, полагащо основни грижи за тях.

Карта за дискусия 2: Насоки на Комитета на министрите на Съвета на Европа за правосъдие, съобразено с интересите на детето

Помислете върху определението на „Правосъдие, подходящо за деца“, неговите основни принципи и общи елементи (III и IV.A.1 / 2/3). Обсъдете начините, по които може да се каже, че във вашата страна съдебните производства в случаи на сексуално насилие са подходящи за деца. Маркирайте принципите и елементите, които подкрепят вашия аргумент.

Материал 3

Материал, релевантен за България: НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И ЗЛОУПОТРЕБАТА С ДЕЦА /2017 – 2020 г./

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ III. Превенция на сексуалното насилие, сексуалната злоупотреба и сексуалната експлоатация на деца. Децата могат да бъдат подложени на сексуално насилие както от страна на възрастните, така и от страна на други деца. Трябва да се приложат конкретни образователни мерки срещу обществените нагласи, традициите, обичаите и практики в страната ни, които оправдават дадено насилие, каквато е например зловредната практика на принудителните бракове и ранните бракове. Сексуалното насилие и злоупотреба срещу деца най-често се срещат в кръга на доверие, а след това в он-лайн среда. Следващият мониторингов кръг на Комитета Ланзароте ще е насочен именно към он-лайн злоупотребите с деца – груминг, сексторчинг, секстинг и т.н.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

1. Национални кампании за превенция на сексуалното насилие и злоупотреба над деца, включително в он-лайн среда.
2. Създаване на мерки за ефективна превенция на ранните бракове и ранните раждания при децата.
3. Намаляване на броя на децата жертви на трафик с цел сексуална експлоатация.

Достъпна на:

<https://endviolence.bg/%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D0%BD/>

Карта за дискусия 3: НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И ЗЛОУПОТРЕБАТА С ДЕЦА /2017 – 2020 г./

1. Във връзка с превенцията представете и обсъдете дейности, с които сте запознати и/или сте били част от тяхното изпълнение, като поставите акцент върху тяхната своевременност и ефективност
2. Дискутирайте интервенции, насочени към намаляване на евентуални негативни последици от разследването, особено срущо вторична виктимизация на детето.

6.5 Материал за невербална комуникация

Видове невербална комуникация

Какво е невербална комуникация (дефиниция)

Невербална комуникация е комуникация, в която не се използва устна или писмена реч.

Вместо писмена или устна реч, комуникацията се осъществява чрез различни невербални знаци като физически движения, цветове, знаци, символи, диаграми, сигнали и т.н., посредством които се изразяват чувства, нагласи или информация.

Въпреки липсата на устна и писмена реч, невербалната комуникация може ефективно да предаде много човешки чувства и дори по-точно от вербалните методи за комуникация.

Видове невербална комуникация:



Контакт с очите: може да бъде важен канал за комуникация и може да регулира нивото на комуникация, би могла да изрази интерес към другите.

Комуникация с обикновено се (може да отрази



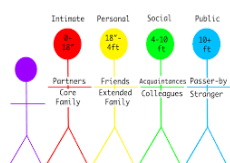
мимики: лицето е важно средство за комуникация и казва, че лицето отразява настроението и мислите как се чувствате).



Жестове: Палец нагоре в културата на Обединеното кралство означава, че всичко е добре, а надолу означава, че не всичко е добре. Различните жестове имат различно значение в различните култури, например в Европа, повдигащият палец се използва, за да се каже, че някой е направил нещо отлично, докато в Бангладеш същият този жест се използва за гняв, обида или подигравка на някого.



Език на тялото: Езикът на тялото е друга възможност за невербална комуникация; с определени движения на тялото могат да се изпратят различни съобщения. Езикът на тялото има две форми – осъзната и неосъзната.



Близост (лично пространство): Културните норми диктуват удобно разстояние между хората, когато се осъществява комуникацията и трябва да

търсите сигнали за дискомфорт, причинени, ако сте твърде близко до човека, с когото общувате (това ще бъде особено важно при общуване с жени / момичета, преживели насилие



Докосване: Докосването е широко използвана форма на невербална комуникация. Но допустимостта на определени докосвания зависи от пола, възрастта, социален статус, интимност, културата на човека. Докосването може да има и негативен ефект, особено за хора, преживели определена травма и това трябва да се има предвид в случаите, когато оказваме подкрепа на жертви на насилие.

Символ: Знак, използван за представяне на обект, функция или процес



Тишина: Тишината е силен инструмент за комуникация, може да има позитивен или негативен смисъл. Тишината може да е индикация, че човекът слуша внимателно. Мнозинството от хората намират тишината за некомфортна, особено ако не е иницизирана от тях самите; тя също може да бъде индикация за страх от някого или от нещо.

Моля, имайте предвид, че този текст подлежи на редакция в случай, че не отговаря на контекста на вашето обучение.

Nonverbal Communication: Definition, Types, Importance (Explained), <https://iedunote.com/nonverbal-communication> (accessed: 14.08.19), адаптирана от Donna, Pollard; Rinova Ltd.

Active Listening Skills

Build trust and establish rapport.



Ask specific questions.



Demonstrate concern.



Use brief verbal affirmations like:



Active listening techniques can help you truly understand what people are saying in conversations and meetings

the balance

активно слушане	
Създай доверие и установи контакт	Прояви загриженост
Задай конкретни въпроси	Използвай кратки насърчаващи отговори, като „ДА!“
Техниките за активно слушане могат да ви дадат възможност да разберете напълно какво казват хората по време на вашите разговори и срещи	

6.7 Материал за дейността „Ролята на медиатора в общността“

Сценарий 1

Обстоятелства по случая

Ръководител на обажданията в полицията е взел доклад от младо момиче, което съобщава, че баща ѝ я е заплашвал, че ще я убие, ако не пътува до Пакистан и не се ожени за братовчед си. Тя присъства в полицейското управление за интервю.

Сценарий 1

Служители за интервюто: Сара Смит (водещ интервюиращ), Том Хан (втори интервюиращ) - и двамата служители са в пълна униформа

При пристигането си в полицейското управление друга жена придружава момичето. Офицерите се представят и обясняват, че ще говорят с момичето в стая за интервюта, където ще може да се запише разговора и да се гарантира, че всичко, което е казано ще бъде документирано. Водещият интервюто обяснява, че заедно с колегата си ще задават въпроси и ще търсят да получат възможно най-много информация. Офицерът пита кого е довело момичето със себе си за подкрепа? Жената обяснява, че е един от медиаторите в общността и присъства за да подкрепи момичето и да предложи превод, ако е необходимо.

Стаята за интервю разполага с 4 фотьойла и малка маса. На масата има кана с вода и чаши и малка кутия със салфетки.

Офицерът започва разговора и моли момичето да разкаже всичко. Докато разговаря момичето често се обръща към медиатора в общността за подкрепа и успокоение. Момичето обяснява, че трябва да бъде изпратено в Пакистан в следващите няколко седмици, за да се ожени за братовчед си в уговорен брак. Тя е видимо притеснена, трепери и плаче, докато ви казва, че не иска да ходи, но ако откаже баща ѝ, е казал, че ще я убие, защото носи срам на семейството. Баща ѝ преди това я е пребил, защото е излизала с приятели от колежа, за което не е съобщила.

Когато момичето приключи с разговора, офицерът започва да ѝ задава някои въпроси. Той говори ясно и бавно и поддържа контакт с очи с момичето; усмихва се приятелски и се опитва да създаде

максимално удобна атмосфера. Изглежда, че момичето има проблеми с разбирането на езика и се обръща към медиатора, който говори с нея на родния им език. Медиаторът пита дали би било добре, ако тя превежда за момичето, когато има думи или фрази, които момичето не разбира. Офицерът е съгласен и момичето изглежда се отпуска и отговаря добре на останалите въпроси. След това Хан моли момичето за още информация; когато говори с момичето, говори тихо и спокойно и осъществява контакт с очите, но не задържа погледа ѝ; обръща се към момичето по име и сяда леко назад от масата. Когато интервюто приключи, офицерът благодари на момичето и на медиатора и обяснява, че ако трябва да се зададат повече въпроси или има нужда от повече информация, ще се свържат с тях. Офицерът казва на момичето, че започва да разследва твърденията, които е направила и че може да се наложи да се говори с други членове на нейното семейство, включително с баща ѝ. Накрая, офицерът проверява дали момичето има безопасно място, където да остане и му напомня да се обади в полицията, ако не е в безопасност.

Въпроси за дискусия:

- Създава ли полицията чувство за безопасност и комфортна атмосфера за интервюто?
- Къде би могло да бъде по-подходящо да се проведе интервюто?
- Преводът от страна на медиатора в общността – можете ли да помислите за някои от неудобствата и негативите от този превод? Какви са предимствата? Какви други услуги можете да ползвате?
- Кои, според вас, са положителните моменти в това интервю?
- Какво би могло да се промени?

СЦЕНАРИЙ 2

Обстоятелства по казуса

Ръководителят на обажданията в полицията е взел доклад от младо момиче, което съобщава, че баща ѝ я е заплашвал, че ще я убие, ако не пътува до Пакистан и не се ожени за братовчед си. Тя присъства в полицейското управление за интервю.

Сценарий 2

Служители за интервюто: Сара Смит (водещ интервюиращ), Ели Хан (втори интервюиращ) - и двамата служители са в пълна униформа

При пристигането си в полицейското управление друга жена придружава момичето. Офицерите се представят и обясняват, че ще говорят с момичето в стая за интервюта, където ще може да се запише разговора и да се гарантира, че всичко, което е казано ще бъде документирано. Водещият интервюто обяснява, че заедно с колегата си ще задават въпроси и ще търсят да получат възможно най-много информация. Офицерът пита кого е довело момичето със себе си за подкрепа? Жената обяснява, че е един от медиаторите в общността и присъства за да подкрепи момичето и да предложи превод, ако е необходимо.

Стаята за интервю разполага с 4 фотьойла и малка маса. На масата има кана с вода и чаши и малка кутия със салфетки.

Офицерът започва разговора и моли момичето да разкаже всичко. Докато разговаря момичето често се обръща към медиатора в общността за подкрепа и успокоение. Момичето обяснява, че трябва да бъде изпратено в Пакистан в следващите няколко седмици, за да се ожени за братовчед си в уговорен брак. Тя е видимо притеснена, трепери и плаче, докато ви казва, че не иска да ходи, но ако откаже баща ѝ, е казал, че ще я убие, защото носи срам на семейството. Баща ѝ преди това я е пребил, защото е излизала с приятели от колежа, за което не е съобщила.

Когато момичето приключи с разказа си, Ели Хан говори с момичето и я пита защо не е съобщила, че баща ѝ я е пребил? Тя продължава да пита момичето дали разбира въздействието на твърденията върху нейното семейство и дали е сигурна, че иска да продължи интервюто. Момичето изглежда много разстроено и гледа към медиатора, след което кима с глава и се съгласява да продължи с интервюто. Офицерът се навежда напред и започва да говори с момичето. Казва ѝ, че ще трябва да погледне бележките си, така че ако не я гледа, това не означава, че не обръща внимание. След това започва да разпитва момичето. Офицерът иска да получи възможно най-много информация и за целта моли момичето да преразгледа казаното няколко пъти, за да се увери, че всичко, което момичето е разказало е разбрано добре. Момичето се обръща към медиатора, като ѝ говори на родния си език. Медиаторът пита дали би било добре, ако превежда за момичето, когато има думи или фрази, които то не разбира. Ели Хан отговаря, че предпочита по време на интервюта да говори само момичето. Ели Хан продължава да задава въпроси. Когато приключи, благодари на момичето и на медиатора и обяснява, че ако е нужно да се зададат още въпроси или има нужда от допълнителна информация, ще се свърже с момичето. Офицерът информира момичето, че ще започне разследване на твърденията, които е направила и може да се наложи да се проведе разпит с други членове на нейното семейство, включително с баща ѝ. Интервюто приключва като офицерът проверява дали момичето има безопасно място, където да остане и му напомня да се обади в полицията, ако не е в безопасност.

Въпроси за дискусия:

- Създава ли полицията чувство за безопасност и комфортна атмосфера за интервюто?
- Къде би могло да бъде по-подходящо да се проведе интервюто?
- Преводът от страна на медиатора в общността – можете ли да помислите за някои от неудобствата и негативите от този превод? Какви са предимствата? Какми други услуги можете да ползвате?
- Кои, според вас, са положителните моменти в това интервю?
- Какво би могло да се промени?

СЦЕНАРИЙ 3

Обстоятелства по казуса

Ръководителят на обажданията в полицията е взел доклад от младо момиче, което съобщава, че баща ѝ я е заплашвал, че ще я убие, ако не пътува до Пакистан и не се ожени за братовчед си. Тя присъства в полицейското управление за интервю.

Сценарий 3

Интервюиращи офицери: Пете Смит (водещ интервюиращ), Том Хан (втори интервюиращ) - и двамата офицери са в обикновени дрехи.

При пристигането си в полицейското управление друга жена придружава момичето. Офицерите се представят и Пете Смит обяснява, че ще водят разговора в стая за интервюта, където ще може да се запише разговорът между вас и да се гарантира, че всичко което е казано ще бъде документирано. Водещият интервюто обяснява, че заедно с колегата си ще задават въпроси за да получат възможно най-много информация. Пете Смит пита кого е довело момичето със себе си за подкрепа? Жената обяснява, че е един от медиаторите в общността и присъства за да подкрепи момичето и да предложи превод, ако е необходимо. Офицерът предлага чай, кафе или вода на момичето и на медиатора, и се извинява, че помещението за интервю е много семпло.

В стаята за интервю има малка маса и 4 твърди стола.

Започва интервюто и офицерът моли момичето да разкаже всичко. Офицерът забелязва, че докато разговаря момичето често се обръща към медиатора за подкрепа и успокоение. Момичето обяснява, че трябва да бъде изпратено в Пакистан в следващите няколко седмици, за да се ожени за братовчед си в уговорен брак. Тя е видимо притеснена, трепери и плаче, докато казва, че не иска да ходи, но ако откаже баща ѝ, е казал, че ще я убие, защото носи срам на семейството. Баща ѝ я е пребил преди това, защото излизала с приятели от колежа, за които не е съобщавала.

Когато момичето приключи, офицер Хан говори с момичето и я пита защо не е съобщила, че баща ѝ я е пребил? Офицерът пита няколко пъти момичето дали разбира въздействието на твърденията върху нейното семейство и дали е сигурна, че иска да продължи интервюто. Момичето изглежда много разстроено и гледа към медиатора, след което кима с глава и се съгласява да продължи с интервюто. Водещият на интервюто се навежда напред и започва да говори с момичето. Казва ѝ, че ще трябва да погледне в бележките си, така че ако не я гледа, това не означава, че не обръща внимание. Разпитът започва и офицерът иска да получи възможно най-много информация и за целта моли момичето да преразгледа казаното няколко пъти, като се увери, че е разбрали точно какво е било разказано. Момичето се обръща към медиатора, с която говори на родния си език, и медиаторът пита дали би било добре, ако превежда за момичето, в случаите когато има думи или фрази, които то не разбира. Офицерът отговаря, че предпочита по време на интервюто да говори само момичето, и продължава да задава въпроси. Когато приключи, той благодари на момичето и на медиатора и обяснява, че ако е нужно да се зададат още въпроси или се нуждае от повече информация, ще се свърже с момичето. Офицерът казва на момичето, че ще започне разследване на твърденията, които е направила и че е възможно да се наложи да говори с други членове на нейното семейство, включително с баща ѝ. Накрая, офицерът проверява дали момичето има безопасно място, където да остане и му напомня да се обади в полицията, ако не е в безопасност.

Въпроси за дискусия:

- Създава ли полицията чувство за безопасност и комфортна атмосфера за интервюто?
- Къде би могло да бъде по-подходящо да се проведе интервюто?
- Преводът от страна на медиатора в общността – можете ли да помислите за някои от неудобствата и негативите от този превод? Какви са предимствата? Какви други услуги можете да ползвате?
- Кой, според вас, са положителните моменти в това интервю?
- Какво би могло да се промени?

6.8 Материал – Текст на песента “Love the Way You Lie” /Обичам начина, по който ме лъжеш/ – Eminem ft. Rihanna